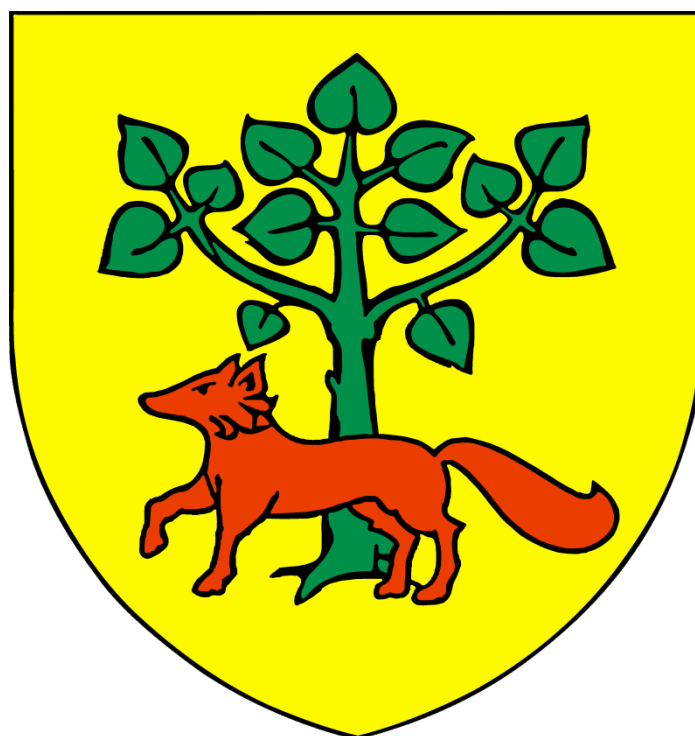

RAPORT O STANIE GMINY LISKÓW ZA 2018 ROK

Lisków, maj 2019 r.

Spis treści:

I. Wstęp

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

B. Zarządzanie gminą

III. Informacje finansowe

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

VI. Realizacja uchwał rady gminy

VII. Podsumowanie

I. Wstęp

Raport o stanie Gminy Lisków za 2018 rok został opracowany na podstawie art. 28aa ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506), który stanowi, że Wójt co roku do dnia 31 maja, przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

Raport przedstawia informacje o gminie Lisków w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku. Dane pochodzą ze zbiorów Urzędu Gminy w Liskowie, jednostek organizacyjnych gminy, instytucji kultury oraz Urzędu Statystycznego.

II. Informacje ogólne

A. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Lisków jest gminą o charakterze wiejskim, położoną w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego w powiecie kaliskim. Gmina oddalona jest od miasta powiatowego Kalisza o około 30 km, od miasta Turek o około 29 km, a od Sieradza o 44 km. Gminę Lisków od miasta wojewódzkiego Poznań dzieli około 146 km, od Wrocławia o 151 km a od Łodzi o 86 km. Gmina graniczy z:

- Gminą Ceków-Kolonia od północnego zachodu,
- Gminą Koźminek od południa,
- Gminą Kawęczyn od północnego wschodu (powiat turecki),
- Gminą Goszczanów od strony południowego wschodu (powiat sieradzki).

System przestrzenny gminy swym zasięgiem obejmuje 20 sołectw. Powierzchnia gminy Lisków jest równa 7 550 ha, co stanowi 6,5% powierzchni powiatu kaliskiego oraz 0,25% województwa wielkopolskiego.

Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 471 – trasa będąca łącznikiem pomiędzy drogą krajową nr 12 i drogą krajową nr 83. Pod względem geograficznym Lisków leży w makroregionie Niziny Południowowielkopolskiej i mezoregionie Wysoczyzny Tureckiej. Teren Wysoczyzny stanowi równinę morenową, pokrytą glinami zwałowymi złodowacenia środkowopolskiego. Na glinach zalegają płyty utworów moren czołowych, w morfologii terenu zaznaczających się jako ciągi wzniesień, zbudowanych ze żwirów i piasków. Rzeźba terenu gminy jest mało urozmaicona, falista, z lokalnymi pagórkowatymi kulminacjami o wysokościach względnych rzędu kilku metrów. Teren wznosi się łagodnie z zachodu na wschód. Dość licznie występują tu wydmy o wysokościach względnych do 10 m. Cała gmina Lisków położona jest w dorzeczu rzeki Prosny. Na terenie gminy Lisków występuje duże zróżnicowanie gleb. Przeważają gleby bielcowe i brunatne. Na krajobraz gminy składają się rozległe łąki i pola oraz lasy.

Liczba mieszkańców Gminy Lisków na koniec 2018 roku wynosiła **5.314 osób**, z czego **2.567** stanowili **mężczyźni (48,3%)**, a **2.747 kobiety (51,7%)**. W porównaniu do

roku 2017 liczba mieszkańców zmniejszyła się o 15 osób. Spowodowane jest to przewagą liczby zgonów w stosunku do mniejszej liczby urodzeń, a także nieco mniejszą liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. na terenie Gminy Lisków zameldowanych było na pobyt czasowy 67 osób z innych gmin, w tym 9 cudzoziemców.

Ruch meldunkowy w 2018 roku na terenie gminy Lisków przedstawia się następująco:

- zameldowało się na pobyt stały - 56 osób (z innych gmin);
- wymeldowało się z pobytu stałego - 50 osób;
- przemeldowało się na pobyt stały (w obrębie naszej gminy) - 31 osób;
- na pobyt czasowy zameldowało się - 55 osób.

W 2018 roku na terenie Gminy Lisków urodziło się 53 dzieci, w tym 20 chłopców i 33 dziewczynki. Najczęściej nadawanymi imionami żeńskimi były: Marcelina i Hanna. Z kolei wśród chłopców popularnym imieniem był Tymon. Tym razem liczba urodzeń była niższa od liczby zgonów o 10 osób. Dla porównania liczba urodzeń dzieci na terenie Gminy Lisków w 2017 r. wynosiła - 64 dzieci, a w 2016 r. urodziło się 63 dzieci.

Statystyka mieszkańców Gminy Lisków wg stanu na dzień 31.12.2018 r.

Zameldowani	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
Pobyt stały	2.537	2.710	5.247
Pobyt czasowy	30	37	67
Razem	2.567 (48,3%)	2.747 (51,7%)	5.314

W Urzędzie Stanu Cywilnego Liskowie w 2018 roku zarejestrowano 35 małżeństw. W roku 2018 zmarło 63 mieszkańców gminy, w tym 36 mężczyzn oraz 27 kobiet. Dla porównania liczba zgonów na terenie Gminy Lisków w 2017 r. wynosiła 56 osób, a w 2016 r. zmarło 51 osób. W ubiegłym roku zarejestrowano w tutejszym USC także zdarzenia, które miały miejsce poza granicami Polski tj. 6 aktów urodzeń dzieci (Francja, Holandia, Szwajcaria i Wielka Brytania).

W 2018 roku 28 par małżeńskich z terenu naszej Gminy zostało uhonorowanych Medalami za Długoletnie Pożycie Małżeńskie, przyznanymi przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

W gminie Lisków funkcjonuje 7 jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej, a OSP z Liskowa włączona jest do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. W Liskowie od 2007 r. funkcjonuje Podstacja Pogotowia Ratunkowego oraz od 2016 r. Posterunek Policji.

Na terenie gminy Lisków znajdują się placówki oświatowe oferujące edukację na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym. Są to:

- Zespół Szkół w Liskowie;
- Liceum Ogólnokształcące, Technikum im. ks. W. Blizińskiego, Zasadnicza Szkoła Zawodowa, szkoła dla dorosłych;
- Gimnazjum im. ks. W. Blizińskiego w Liskowie;
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie;
- Szkoła Podstawowa w Zakrzynie;
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie;
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie;
- Publiczne Przedszkole Sióstr Służebniczek NMP w Liskowie.

W gminie Lisków w 2018 r. nie funkcjonował żłobek.

Ważną rolę odgrywają liczne organizacje społeczne działające na terenie gminy Lisków – pełniące istotną rolę w aktywizacji mieszkańców. W gminie w 2018 r. działały następujące organizacje pozarządowe:

- TS Liskowiak,
- Stowarzyszenie „Nadzieja na Lepsze Jutro” w Liskowie,
- Stowarzyszenie Jestem w Liskowie,
- Towarzystwo Inicjatyw Wiejskich im. ks. Wacława Blizińskiego,
- Polski Komitet Pomocy Społecznej – Koło Gminne Lisków,
- Szkolny Związek Sportowy „Powiat Kalisz”,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Liskowiak”,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Liskowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ciepielewie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Koźłatkowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Żychowie,
- Ochotnicza Straż Pożarna Trzebień,
- Gminne Towarzystwo dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie,
- Aktywni dla Małgowa,
- Stowarzyszenie „Działamy Razem”,
- „Aktywni Rodzice” w Strzałkowie,
- Stowarzyszenie Mieszkańców Wsi Nadzież,
- Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów - Koło w Liskowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Liskowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Koźłatkowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Wygodzie,
- Orkiestra Dęta OSP w Liskowie.

Według Głównego Urzędu Statystycznego na terenie gminy Lisków w 2018 roku funkcjonowało 366 podmiotów gospodarczych, z czego 88 należy do sektora prywatnego, a 278 to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najwięcej zarejestrowanych podmiotów gospodarczych działa w sektorze usług (311- ujęto tu również handel), następnie w sektorze przemysłu (43), a na końcu w rolnictwie (12).

Na terenie gminy istnieją dobre warunki do rozwoju turystyki pieszej i rowerowej. Przez gminę Lisków przebiega szlak rowerowy, który powstał z inicjatywy Lokalnej Grupy Działania „Kraina Nocy i Dni”. W gminie funkcjonują obiekty agroturystyczne, oferujące produkty regionalne. Tereny zielone zajmują 7,5 km² powierzchni gminy Lisków. Gmina położona jest na terenie pagórkowatym, z występującymi dolinami. Cechy te stanowią o atrakcyjności turystycznej tego obszaru – **w gminie funkcjonują 4 gospodarstwa agroturystyczne**, a warunki przyrodnicze skłaniają ku uprawianiu turystyki rowerowej i pieszej. Niemniej jednak, na obszarze gminy nie wyznaczono form ochrony przyrody.

Za gospodarkę wodną i ściekową w gminie Lisków odpowiada Urząd Gminy w Liskowie. Na terenie gminy występują dwie stacje uzdatniania wody – w Liskowie oraz w Strzałkowie. Gmina Lisków jest w 100% zwodociągowana. Według danych statystycznych za 2018 rok długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Lisków wynosi 113,40 km, a liczba przyłączy do budynków mieszkalnych na terenie gminy wynosi 1264 sztuk. Zużycie wody w ciągu roku na jedno gospodarstwo domowe kształtuje się na poziomie 166,13 m³. Długość sieci kanalizacyjnej 19,3 km, ilość przyłączy 434, a na terenach gdzie nie ma kanalizacji sanitarnej mamy 462 szt. przydomowych oczyszczalni ścieków.

Długość dróg gminnych według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi **89, 282 km**. Komunikacja autobusowa na terenie Gminy Lisków odbywa się za pomocą linii prywatnych. Na terenie gminy Lisków znajdują się 43 przystanki autobusowe.

W 2018 roku w Urzędzie Gminy w Liskowie wydano 67 decyzji o warunkach zabudowy, tj. o dwanaście więcej niż w roku 2017, co świadczy o wzroście zainteresowania inwestowaniem w budowę i rozbudowę różnorodnej infrastruktury. Interesujące jest to, że duża ilość decyzji o warunkach zabudowy (27) dotyczy budynków mieszkalnych. Najwięcej postępowań toczyło się w II i III kwartale 2018 roku. Można także powiedzieć, że I kwartał przygotował inwestycje 2018 roku, natomiast IV kwartał zapowiada prace już w roku 2019.

W celu realizacji zapisów Ustawy z dnia 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Rada Gminy Lisków podjęła stosowne uchwały, które obowiązywały w 2018 r.:

- 1) Uchwała Nr V/32/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2015r. uchwalenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lisków ,Uchwały Nr XI/99/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 29 października 2015r.,Rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewody Wielkopolskiego nr KN - I.4131.1.122.2015.22, Wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu nr sygn. akt IV SA/Po 609/15;
- 2) Uchwała nr X/83/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 17 września 2015r. w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów, w zamian za uiszczoną przez właściciela nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 3) Uchwała nr XXXIII/246/2017 Rady Gminy Lisków z dnia 30 października 2017r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na terenie Gminy Lisków i ustalenia stawki takiej opłaty;
- 4) Uchwała nr V/34/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 25 marca 2015r. w sprawie terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 5) Uchwała nr XVIII/144/2016 Rady Gminy Lisków z dnia 25 maja 2016r. w sprawie: określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Lisków.

Wywozem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych pochodzących z nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Lisków w 2018 r. zajmowało się Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o. z Kalisza. Podmiotami odbierającymi odpady komunalne od właścicieli pozostałych nieruchomości z terenu Gminy Lisków w 2018 r. były firmy: Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Łódzka 19, 62-800 Kalisz, Zakład Wielobranżowy ŁAD Marek Buchnajzer, Tymianek 20, 62-840 Koźminek, Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych S.A., ul. Bażancia 1a, 62-800 Kalisz. Miesięczna opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi wnoszona przez właścicieli nieruchomości zamieszkałych w 2018 r. wynosiła:

- 10 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane selektywnie,
- 20 zł od mieszkańca, w przypadku gdy odpady były zbierane nieselektywnie.

W ramach systemu gospodarki odpadami komunalnymi objętych zostało 100 % właścicieli nieruchomości zamieszkałych. Złożonych zostało 1308 deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi (stan na dzień 31.12.2018r.)

Miejscem zagospodarowania przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości z terenu Gminy Lisków zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania był: Związek Komunalny Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina” Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych ORLI STAW, Orli Staw 2, 62-834 Ceków.

Osiągnięte przez Gminę Lisków poziomy:

- ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania wyniosły 22,033 %,
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła wyniósł 28,93 %,
- recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych wyniósł 100 %.

Na terenie Gminy Lisków funkcjonował Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), prowadzącym PSZOK było Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Łódzka 19, 62-800 Kalisz. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny pochodzący z gospodarstw domowych w formie Mobilnego Punktu Zbierania Odpadów Komunalnych odebrała firma: Przedsiębiorstwo Oczyszczania Miasta EKO Sp. z o.o., ul. Łódzka 19, 62-800 Kalisz.

W 2018 r. wydatki związane z gospodarką odpadami komunalnymi ponosiła Gmina Lisków. Wszelkie wydatki związane z obsługą systemu w tym również wydatki poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, zostały wykazane w poniższej tabeli:

Wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi za okres 01.01.2018r. do 31.12 2018r.		
Lp.	Elementy składowe wydatków	Kwota
1.	- wydatki związane z zapłatą faktur podmiotu odbierającego i zagospodarowującego odpady komunalne od właścicieli nieruchomości objętych gminnym systemem + PSZOK (faktury dot. dzierżawy, usługi wywozu i zagospodarowania odpadów) + wydatki związane z obsługą programową stanowiska pracy – opieka serwisowa + koszty wysyłki prenumeraty miesięcznika ODPADY	525.454,88
2.	- wynagrodzenie + pochodne, tzn.: ubezpieczenie społeczne, składki na Fundusz Pracy, (1 pracownik), + odpis na ZFŚS	42.816,54
3.	- zakup materiałów i wyposażenia + szkolenia	4.980,51
	Wydatki razem	573.251,93

Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu Gminy Lisków w roku 2018 wyniosła 1136,291 Mg z czego odpady niesegregowane w ilości 607,330 Mg, co stanowi 53,45 % w stosunku do ogólnej ilości zebranych odpadów komunalnych.

Zdolności przerobowe RIPOK w Orlim Stawie w roku 2018 były wystarczające dla przyjmowania odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Lisków. W zakresie gospodarowania zmieszanyimi odpadami komunalnymi Gmina Lisków w roku 2018 prowadziła system zgodnie z wytycznymi „Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego”.

B. Zarządzanie gminą w 2018 r.

1. Wójt, sekretarz, skarbnik

Wójt Gminy Lisków Maria Krawiec

Sekretarz Gminy Katarzyna Włodarczyk

Skarbnik Gminy Aneta Frydzińska

2. Rada Gminy Lisków

Skład Rady Gminy Lisków kadencji 2014-2018 w 2018 roku przedstawiał się następująco:

1. Bartczak Stanisław
2. Bukowiecki Stanisław - wiceprzewodniczący
3. Matczak Wojciech
4. Heresztyn Zdzisław
5. Jaroma Joanna
6. Banasiewicz Bonifacy
7. Szmyt Jan
8. Walasz Andrzej
9. Lament Jacek
10. Tomalak Aleksander - przewodniczący
11. Miklas Józef - wiceprzewodniczący
12. Nowicki Radosław
13. Pawlak Marianna
14. Piorunowska Elżbieta
15. Cichosz Zofia

Skład osobowy stałych Komisji Rady Gminy Lisków kadencji 2014-2018:

a) KOMISJA REWIZYJNA

1. Radosław Nowicki - Przewodniczący Komisji
2. Andrzej Walasz - Członek Komisji
3. Wojciech Matczak - Członek Komisji
4. Joanna Jaroma - Członek Komisji

b) KOMISJA BUDŻETU, ROLNICTWA I HANDLU

1. Zdzisław Heresztyn – Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji

3. Bonifacy Banasiewicz - Członek Komisji

4. Radosław Nowicki - Członek Komisji

5. Józef Miklas - Członek Komisji

c) KOMISJA OŚWIATY, KULTURY, ZDROWIA I SPRAW SOCJANYCH

1. Elżbieta Piorunowska - Przewodnicząca Komisji

2. Marianna Pawlak - Członek Komisji

3. Jan Szmyt - Członek Komisji

4. Aleksander Tomalak - Członek Komisji

5. Joanna Jaroma - Członek Komisji

d) KOMISJA ŁADU, PORZĄDKU, BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO i OCHRONY ŚRODOWISKA

1. Andrzej Walasz - Przewodniczący Komisji

2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji

3. Zofia Cichosz - Członek Komisji

4. Jacek Lament - Członek Komisji

5. Wojciech Matczak - Członek Komisji

Skład Rady Gminy Lisków kadencji 2018-2023 w 2018 roku przedstawiał się następująco:

1. Bartczak Stanisław

2. Bukowiecki Stanisław - wiceprzewodniczący

3. Czaja Grzegorz

4. Heresztyn Zdzisław

5. Jaroma Joanna

6. Janicki Ryszard - wiceprzewodniczący

7. Koziarek Agnieszka

8. Kruczkowski Mariusz

9. Maciejewski Tadeusz

10. Matczak Dariusz

11. Miklas Józef - przewodniczący

12. Nowicki Radosław

13. Pawlak Marianna

14. Piorunowska Elżbieta

15. Wojtczak Paweł

Skład osobowy stałych Komisji Rady Gminy Lisków kadencji 2018-2023

a) KOMISJA REWIZYJNA

1. Radosław Nowicki - Przewodniczący Komisji

2. Mariusz Kruczkowski - Członek Komisji

3. Wojtczak Paweł - Członek Komisji

4. Joanna Jaroma - Członek Komisji

b) KOMISJA BUDŻETU, ROLNICTWA I HANDLU

1. Zdzisław Heresztyn - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji
3. Mariusz Kruczkowski - Członek Komisji
4. Radosław Nowicki - Członek Komisji
5. Józef Miklas - Członek Komisji

c) KOMISJA OŚWIATY, KULTURY I SPORTU

1. Marianna Pawlak - Przewodnicząca Komisji
2. Grzegorz Czaja - Członek Komisji
3. Zdzisław Heresztyn - Członek Komisji
4. Dariusz Matczak - Członek Komisji
5. Agnieszka Koziarek - Członek Komisji

d) KOMISJA ŁADU, PORZĄDKU I BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO

1. Paweł Wojtczak - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji
3. Dariusz Matczak - Członek Komisji
4. Ryszard Janicki - Członek Komisji
5. Tadeusz Maciejewski - Członek Komisji

e) KOMISJA ZDROWIA I SPRAW SOCJALNYCH

1. Elżbieta Piorunowska - Przewodnicząca Komisji
2. Agnieszka Koziarek - Członek Komisji
3. Grzegorz Czaja - Członek Komisji
4. Joanna Jaroma - Członek Komisji
5. Stanisław Bukowiecki - Członek Komisji

f) KOMISJA SKARG, WNIOSEK I PETYCJI

1. Tadeusz Maciejewski - Przewodniczący Komisji
2. Stanisław Bartczak - Członek Komisji
3. Marianna Pawlak - Członek Komisji
4. Elżbieta Piorunowska - Członek Komisji

W 2018 r. Rada Gminy Lisków działała w oparciu o Statut Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XXVIII/154/2002 Rady Gminy Lisków z dnia 09.10.2002 r. w sprawie Statutu Gminy Lisków oraz w oparciu o nowy Statut przyjęty Uchwałą Nr XLIV/319/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 11 października 2018 r. w sprawie Statutu Gminy Lisków.

3. Jednostki pomocnicze Gminy Lisków

W Gminie Lisków funkcjonuje 20 sołectw, działających na podstawie Statutów Sołectw stanowiących załączniki do Uchwał Rady Gminy Lisków od nr VIII/52/2015 do nr VIII/71/2015 z dnia 11 czerwca 2015 r.

Lp.	Miejscowość	Imię i nazwisko sołtysa
1.	Annopol	Stanisław Bartczak
2.	Budy Liskowskie I	Zdzisław Chowański
3.	Budy Liskowskie II	Michał Wojciechowski
4.	Chrusty	Ewa Mruk
5.	Ciepielew	Józef Miklas
6.	Józefów	Tadeusz Maciejewski
7.	Koźlątków	Przemysław Wawrzyniak
8.	Lisków	Krystyna Olek
9.	Lisków-Rzgów	Maria Sobczyk
10.	Madalin	Jolanta Lis
11.	Małgów	Zdzisław Heresztyn
12.	Nadzież	Krzysztof Stasiak
13.	Pyczek	Marzena Janaszkiewicz
14.	Strzałków	Krystyna Kobusińska
15.	Swoboda	Irena Miklas
16.	Trzebienie	Eugeniusz Janaszkiewicz
17.	Wygoda	Urszula Janczewska
18.	Zakrzyn	Krzysztof Sobczak
19.	Zakrzyn-Kolonia	Czesław Ochlik
20.	Żychów	Zdzisław Haraźny

4. Jednostki organizacyjne Gminy Lisków

Zgodnie z Rejestrem prowadzonym przez Wójta Gminy Lisków w Gminie Lisków w 2018 r. funkcjonowały następujące jednostki organizacyjne gminy:

a) Urząd Gminy w Liskowie:

Urząd działa w oparciu o następujące zasady:

- a) praworządności,
- b) służebności wobec społeczności lokalnej,
- c) racjonalnego gospodarowania mieniem publicznym,
- d) jednoosobowego kierownictwa,
- e) planowania pracy,
- f) kontroli wewnętrznej,
- g) podziału zadań pomiędzy kierownictwo Urzędu i poszczególne komórki organizacyjne,
- h) wzajemnego współdziałania.

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny przyjęty Zarządzeniem Nr 0050.28.2014 Wójta Gminy Lisków z dnia 16.06.2014 r. w sprawie Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Gminy w Liskowie wraz ze zmianami. W skład Urzędu wchodzi samodzielne stanowiska pracy oraz następujące referaty:

- Referat Organizacyjny (OR),
- Referat Finansowy (FN),
- Referat Infrastruktury i Ochrony Środowiska (ROI),
- Urząd Stanu Cywilnego (USC),
- Referat Oświaty (OS),
- Pełnomocnik d/s przeciwdziałania i rozwiązywania problemów alkoholowych (AL),
- Pełnomocnik ds. Ochrony Informacji Niejawnych (IN).

Referaty dzielą się na stanowiska pracy jedno lub wieloosobowe. Organizację wewnętrzną referatów, a w szczególności liczbę etatów, zakres zadań referatów i stanowisk pracy, zasady podpisywania pism przez pracowników, określa Wójt. Szczegółowe zakresy czynności poszczególnych pracowników określa Wójt na wniosek Sekretarza Gminy. Referatami kierują kierownicy. Pracownicy zatrudniani na poszczególnych stanowiskach, mogą wykonywać swoje obowiązki również na podstawie umowy zlecenia.

Według danych statystycznych za 2018 rok przeciętna liczba zatrudnionych w Urzędzie Gminy w Liskowie wynosiła 34,7 etatów ogółem, z czego 3,7 to pracownicy zatrudnieni przy pracach interwencyjnych i robotach publicznych. W przeliczeniu na osoby w 2018 r. było to 40 pracowników (29 kobiet), w tym 36 pełnozatrudnionych (25 kobiet), 10 osób zatrudnionych na umowy okresowe (7 kobiet) i 4 osoby niepełnozatrudnione (4 kobiety). Wynagrodzenia osobowe pracowników Urzędu za 2018 rok wyniosły 1648,7 tysięcy złotych. Pracownicy Urzędu w 2018 r. ogółem przepracowali 60,6 tysięcy godzin.

Urząd jako gminna jednostka organizacyjna realizuje zadania należące do samorządu gminy i działa w oparciu o następujące dokumenty strategiczne, programy czy polityki:

- Strategia Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/263/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020
- Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/262/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie: przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020
- Aktualizowana Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Lisków
- Aktualizowany Budżet Gminy Lisków
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków
- Program ochrony środowiska dla Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/270/2014 z dnia 25.09.2014 r. w sprawie przyjęcia Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lisków na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019
- Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Lisków
- Diagnoza zjawisk kryzysowych dla Gminy Lisków
- Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 - 2023
- Gminny Program Opieki nad Zabytkami
- Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
- Plany Odnowy Miejscowości we wsiach: Lisków, Lisków-Rzgów, Pyczek, Koźlątków, Zakrzyn, Żychów, Budy Liskowskie I, Strzałków, Małgów, Ciepielew
- Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków
- Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Lisków.

b) Gminny Ośrodek Opieki Społecznej:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie realizuje zadania z zakresu pomocy osobom i rodzinom w celu przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ośrodek wypełnia zadania pomocy społecznej określone w ustawie o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. wraz z późn. zm., ustawie o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. z późn. zm., ustawie o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z 11 lutego 2016 r., ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r, a także ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. W szczególności zadania realizowane są poprzez tworzenie warunków organizacyjnych funkcjonowania pomocy społecznej, w tym poprzez rozbudowę niezbędnej infrastruktury socjalnej, diagnozę, analizę i ocenę zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej, przyznawanie i wypłacanie przewidzianych ustawą świadczeń, pobudzanie społecznej aktywności w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, pracę socjalną rozumianą jako działalność zawodową mająca na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do

funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje programy z zakresu przeciwdziałania przemocy i narkomanii, podejmując współpracę z organizacjami pożytku publicznego i stowarzyszeniami, Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi, a także z osobami fizycznymi i prawnymi. Ponadto pracownicy GOPS zajmują się tworzeniem i wdrażaniem projektów socjalnych i programów dotyczących wsparcia i pomocy na rzecz rodzin niewydolnych wychowawczo, ubogich oraz zagrożonych patologiami społecznymi i marginalizacją. Realizowane są działania profilaktyczne wspólnie z GKRPA oraz policją na rzecz dzieci i młodzieży ze środowisk szczególnie narażonych na uzależnienia.

W 2018 r. w skład grup roboczych wchodził przedstawiciel Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni, asystenci rodzin), Policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówek oświatowych, pedagodzy.

Zespół Interdyscyplinarny to grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy podopiecznemu lub całej rodzinie. Działania Zespołu skierowane są do rodzin znajdujących się w kryzysie, niewydolnych wychowawczo i ukierunkowane są na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie. Celem Zespołu Interdyscyplinarnego jest działalność profilaktyczna i pomoc rodzinom w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.

W 2018 roku odbyły się cztery posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego: 29 marca, 27 czerwca, 26 września, 21 grudnia, na których uczestnicy rozmawiali o problemach przemocy występujących w rodzinach na terenie Gminy i w jaki sposób im przeciwdziałać. Na spotkaniach również:

- przedstawiano działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- omawiano przypadki rodzin zamieszkujących Gminę Lisków, w których zachodziło podejrzenie występowania przemocy w rodzinie,
- przedstawiono działania podejmowane przez GOPS, Policję, oświatę, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie udzielania pomocy i wsparcia rodzin dotkniętych problemem przemocy

Czynności podejmowane i realizowane przez Zespół Interdyscyplinarny - w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie - obejmuje Procedura "Niebieskiej Karty". Ideą procedury jest nawiązanie współpracy i działanie interdyscyplinarne w myśl założenia, że przemoc w rodzinie nie jest wyłącznie zagadnieniem prawnokarnym, ale również socjalnym, psychologicznym i zdrowotnym.

Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie Niebieskiej Karty- formularza A w przypadku powzięcia informacji o podejrzeniu stosowania przemocy wobec członków rodziny. Zgłoszenia takiego mogą dokonać przedstawiciele instytucji pomocowych bądź inne osoby, które powzięły informacje o problemie przemocy domowej. Niebieska Karta A wpływa do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2018r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 3 Niebieskie Karty z czego:

- wszystkie 3 zostały przekazane z Komisariatu Policji w Koźminku

W 2018r. prowadzono procedury „Niebieska Karta” w 12 rodzinach z czego :

- w 9 rodzinach kontynuowano procedury Niebieskiej Karty rozpoczęte w latach ubiegłych, w 3 rodzinach Niebieskie Karty założono w 2018 r. W 2018 r. zakończono 3 Niebieskie Karty z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego powołuje do pracy w danej rodzinie, specjalistów z różnych dziedzin, współpracujących ze sobą w ramach tzw. grup roboczych. W 2018r. odbyło się 42 spotkania grup roboczych dla 12 rodzin. Grupy robocze zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, według procedury Niebieskiej Karty. Dodatkowo Grupy Robocze mogą podejmować inne zadania sprzyjające zmianie sytuacji rodziny, jak chociażby wzmacnianie jej zasobów, motywowanie do realizowania przyjętych działań poprzez kierowanie do grup wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kierowania do specjalistów, w tym psychologów, pedagogów, terapeutów uzależnień. Ponadto członkowie GR monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, a także dokumentują działania podejmowane wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz ich efektów. Po zakończeniu procedury Niebieskiej karty, rodzina jest monitorowana przez kolejne trzy miesiące przez terenowego pracownika socjalnego.

c) Jednostki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Liskowie
- Szkoła Podstawowa w Zakrzynie
- Szkoła Podstawowa w Ciepielewie
- Szkoła Podstawowa w Strzałkowie
- Gimnazjum w Liskowie

Stan organizacji szkół podstawowych i gimnazjum w roku 2018 (stan SIO 30.09.2018).

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym w klasach:								
				0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	13	203	24	31	21	15	35	22	28	22	29
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	9	101	17	11	7	12	12	17	15	12	15
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	9	99	16	8	9	11	12	15	7	11	10
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	9	64	13	3	3	7	4	8	8	9	9
	Razem	40	508	70	53	40	45	63	62	58	54	63
1.	Gimnazjum im. Ks. Wacława Błazińskiego w Liskowie	3	60				60					
	Ogółem	43	568									

Ogólna liczba uczniów w szkołach uległa zmniejszeniu w porównując dane systemu informacji oświatowej z 31.03.2018 r i z 30 września 2018 r. w sumie o 9 uczniów. Wzrosła natomiast liczba oddziałów, czego powodem jest proces wygaszania gimnazjum i pojawienie się klas VII i VII w szkołach podstawowych.

Ponadto w Gminie Lisków w roku 2018 funkcjonowało 1 przedszkole publiczne dotowane przez Gminę Lisków, dla którego organem prowadzącym jest Zgromadzenie Sióstr Służebniczek Najświętszej Marii Panny Niepokalanego Poczęcia. Stan organizacji przedszkola w ubiegłym roku obrazuje tabela.

Stan organizacji przedszkola w roku 2018 (stan SIO 30.09.2018).

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów
1.	Przedszkole publiczne	4	89
Ogółem:		4	89

Sieć przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych zapewnia opiekę wszystkim dzieciom z naszego terenu. W roku 2018 sieć szkół Gminy Lisków w pełni zabezpieczała aktualne potrzeby mieszkańców gminy, a publiczne przedszkole uzupełniane oddziałami przedszkolnymi w szkołach podstawowych stwarzało możliwość korzystania z usług wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku przedszkolnym i odpowiadało obserwowanemu popytowi.

W szkołach prowadzonych przez Gminę do 31.08.2018 r. naukę pobierało 15 uczniów z orzeczeniami o potrzebie kształcenia specjalnego (gimnazjum 3, szkoły podst. 12), 22 uczniów o potrzebie nauczania indywidualnego (gimnazjum - 6, szk. podst. - 16), co powodowało znaczny wzrost liczby dodatkowych godzin przydzielanych z organu, a w szczególności godzin na nauczanie indywidualne, zajęcia rewalidacyjne, co wynikało z orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego uczniów wydawanych przez Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne. Zatrudniono 2 nauczycieli wspomagających oraz jedną pomoc nauczyciela dla dzieci wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy. Według stanu na dn. 30.09.2018 r. naukę w naszych placówkach pobierało 18 uczniów z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego oraz 5 z orzeczeniem o nauczaniu indywidualnym.

Ważnym elementem w polityce edukacji dzieci i młodzieży jest tzw. wskaźnik uprzedzszkolnienia. Wychowanie przedszkolne obejmuje dzieci od początku roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 3 lata, do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 7 lat. Dziecko w wieku 6 lat jest obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub w innej formie wychowania przedszkolnego, a powyższy obowiązek rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat. Zapewnienie warunków do spełniania powyższego obowiązku oraz realizacji prawa dzieci wieku 3–5 lat do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu, oddziale przedszkolnym w szkole podstawowej lub innej formie wychowania przedszkolnego, jest zadaniem własnym gminy.

Na terenie Gminy Lisków odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym w poszczególnych placówkach wynosi 75 %. Należy jednak zaznaczyć, że występuje zjawisko dowożenia dzieci do ośrodków wychowania przedszkolnego w miejscowości, gdzie prawdopodobnie pracują rodzice, dlatego też pełne zobrazowanie statystyczne tego zjawiska jest znacznie utrudnione, a z zaprezentowanych w poniższej tabeli danych wynika, że 13 dzieci uczęszczało do placówek wychowania przedszkolnego na terenie innych gmin. W 2018 roku w gminie Lisków zamieszkiwało 208 dzieci w wieku 3-6 lat (tj. roczniki 2012 do 2015).

Według stanu SIO na dn. 31.03.2018 r. w szkołach podstawowych i gimnazjum pracowało 63 n-li pełnozatrudnionych oraz 18 n-li niepełnozatrudnionych tj. 7,58 etatów, w sumie 70,58 etatów oraz 17 pracowników administracji i obsługi (tj.13,48 et.). Poziom zatrudnienia jest kształtowany przez godziny zajęć obowiązkowych i dodatkowych w szkołach oraz zastępstw za nieobecnych nauczycieli, którzy przebywali na urloпах zdrowotnych (1 osoba), urloпах macierzyńskich (3 osoby), a także zmniejszeniem liczby etatów w gimnazjum. Natomiast wg stanu na dn. 30.09.2019 r. w szkołach podstawowych i gimnazjum pracowało 62 n-li pełnozatrudnionych oraz 26 n-li niepełnozatrudnionych tj. 9,49 etatów, w sumie 71,49 etatów oraz 18 pracowników administracji i obsługi (tj.12,95 et.). Poziom zatrudnienia jest kształtowany przez proces wygaszania gimnazjum i pojawienie się we szkołach podstawowych dodatkowych klas VII i VII.

Do egzaminu gimnazjalnego w 2018 r. przystąpiło 52 uczniów. Egzamin gimnazjalny składał się z trzech części. Ubiegłoroczny egzamin uczniowie gimnazjum zdali nieco gorzej niż ich koledzy w kraju, szczególnie w porównaniu z większymi miastami, ale biorąc pod uwagę staniny dla poszczególnych przedmiotów i indywidualne wyniki uczniów w skali centylowej oraz to, że dostali się do wymarzonych szkół średnich i opinia o naszych absolwentach jest bardzo dobra napawa to optymizmem. Warunki jakie stworzono w kraju w związku z wygaszaniem gimnazjów wpłynęły na obniżenie zapala niektórych uczniów mimo dużego potencjału. Oczywiście informacja dotycząca słabszych stron uczniów bez wątpienia będzie dla nauczycieli cenną wskazówką na temat zagadnień, którym należy poświęcić więcej uwagi w pracy z kolejnym rocznikiem (już ostatnim) gimnazjalistów. Uczniowie pisali egzamin samodzielnie, uczciwie i zgodnie z procedurami, co nie było już takie oczywiste w innych placówkach, co wykazały kontrole Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej.

Wnioski do realizacji w celu poprawy wyników egzaminu:

- zwracać uwagę na kształcenie umiejętności uogólniania przeczytanych tekstów tak, aby rozpoznawanie problematyki utworów czy określanie ich tematu nie sprawiało uczniom trudności – na większości lekcji języka polskiego,
- wykonywać zadania dotyczące funkcjonalnego posługiwania się językiem, ponieważ uczeń musi wiedzieć, że użycie określonych środków językowych pomaga osiągnąć cel wypowiedzi – nie tylko na lekcjach języka polskiego zwracać uwagę na ortografię i interpunkcję,
- doskonalic kompetencje w zakresie argumentowania, ponieważ uczeń powinien nauczyć się nie tylko prezentowania własnego zdania, ale, co najważniejsze, umieć je uzasadnić i poprzeć odpowiednimi przykładami.

Realizując obowiązki nałożone na gminę ustawą Prawo oświatowe, dowożono dzieci do szkół lub refundowano rodzicom wydatki związane z dowożeniem do szkół uczniów zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół co prezentują poniższe tabele. Obowiązek dowozu realizowano również w stosunku do dzieci niepełnosprawnych zamieszkałych na terenie gminy.

Wyszczególnienie (stan 31.03.2018 r.)		Liczba dzieci dowożonych przez gminę i dojeżdżających z refundacją biletów
Lp.	Szkoła	
1	Gimnazjum	56
2	Sz. P. Strzałków	38
3	Sz. P. Ciepielew	19
4	Sz. P. Zakrzyn	35
5	Sz. P. Lisków	6
6	Dzieci niepełnosprawne do Ośrodków Specjalno – Wychowawczych i szkół	10
	Razem	164

W sumie Gmina dowoziła 164 dzieci, w tym również dzieci niepełnosprawne zamieszkałe na terenie gminy Lisków do Szkół i Ośrodków Specjalno -Wychowawczych. Z tej formy dowozu korzysta 10 dzieci, w tym 5 uczniów było dowożonych jest na podstawie umów zawartych przez Gminę z przewoźnikiem oraz 5 uczniów dowożonych było przez rodziców, którym refundowane są koszty dowozu. Na organizację dowozu wydano 251 454,23 zł.

Wydatki w 2018 roku na oświatę wyniosły 6 342 786,82 zł, co stanowi 25,63 % ogólnych wydatków budżetu Gminy wynoszących 24 745 442,42 zł. Wysokość subwencji oświatowej i otrzymanych dotacji w 2018 roku to 5 057 544,02 zł, co stanowi 79,74 % ogólnych wydatków wykonanych na oświatę. Środki własne gminy wydatkowane na działalność oświatową wyniosły 1 285 242,80 zł, co stanowi 20,26 % ogólnych wydatków wykonanych na oświatę gminy. Udzielona dotacja w 2018 r. dla Publicznego Przedszkola S.S. N.M.P. to 763 050,57 zł.

Wydatki na oświatę, to znacząca część budżetu niemal każdej jednostki samorządu terytorialnego. Źródła ich pochodzenia subwencja oświatowa, dotacje i inne są niewystarczające na pokrycie potrzeb związanych z funkcjonowaniem oświaty w naszej gminie.

Zestawienie wydatków w 2018 r. na prowadzenie poszczególnych szkół podstawowych i gimnazjum w przeliczeniu na jednego ucznia prezentują tabele:

Lp.	Nazwa szkoły	Statystyczna liczba uczniów (1/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2017 + 2/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2018)	Ogólna kwota wydatków na szkołę (zł)	Roczny wydatek na ucznia (zł)	Miesięczny wydatek na ucznia (zł)
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	183,00	1 710 034,69	9 344,45	778,70
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	92,34	1 092 235,80	11 828,41	985,70
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	79,00	858 077,74	10 861,74	905,15
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	49,00	715 938,18	14 610,98	1 217,58
5.	Gimnazjum im. Ks. Wacława Blizińskiego w Liskowie	104,00	1 325 560,55	12 745,77	1 062,15

Lp.	Nazwa szkoły, w której działa oddział przedszkolny	Statystyczna liczba uczniów (1/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2017 + 2/3 liczby uczniów na dn. 30.09.2018)	Ogólna kwota wydatków na oddział przedszkolny (zł)	Roczny wydatek na ucznia (zł)	Miesięczny wydatek na ucznia (zł)
1.	Szkoła Podstawowa im. Józefa Wybickiego w Liskowie	24,67	72 103,35	2 922,71	243,56
2.	Szkoła Podstawowa w Strzałkowie	15,00	80 517,91	5 367,87	447,32
3.	Szkoła Podstawowa w Zakrzynie	15,33	141 458,96	9 227,59	768,97
4.	Szkoła Podstawowa w Ciepielewie	11,66	81 455,41	6 985,88	582,16

Zestawienie wspólnych dla szkół wydatków finansowanych przez gminę w 2018 r. na pozostałe zadania oświatowe prezentuje poniższa tabela:

Nazwa wydatku	Wysokość wydatku 2018 roku (zł)
Dowożenie uczniów do szkół	251 454,23
Pozostała działalność (pomoc zdrowotna)	7 200,00
Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	6 750,00
Razem:	265 404,23

Z przedstawionych powyżej informacji wynika, że w szkołach podstawowych najwyższe wydatki na ucznia są w Szkole Podstawowej w Ciepielewie, która jest najmniejszą ze szkół prowadzonych przez Gminę Lisków i wynoszą 1 217,58 zł. Natomiast najniższe wydatki na ucznia są w Szkole Podstawowej w Liskowie, która jest największą ze szkół prowadzonych przez Gminę Lisków i wynoszą 778,70 zł na ucznia. Natomiast w oddziałach przedszkolnych najniższy wydatek na ucznia przypada również na dziecko w oddziale przedszkolnym w Szkole Podstawowej w Liskowie i wynosi 243,56 zł. W tym oddziale przedszkolnym jest również najwięcej dzieci w stosunku do pozostałych oddziałów. Wysoki wydatek na ucznia oddziału przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Zakrzynie wynika z faktu uczęszczania do oddziału dzieci wymagających stosowania specjalnych metod nauki i organizacji pracy, co wiąże się z koniecznością zatrudnienia dodatkowego nauczyciela dla tego oddziału.

d) Baza sportowa i rekreacyjna

Baza sportowa i rekreacyjna Gminy Lisków to następujące obiekty:

- a) Hala sportowo –widowiskowa w Liskowie,
- b) Kompleks sportowy Moje Boisko Orlik 2012 wraz placem zabaw i siłownią zewnętrzną,
- c) Boisko sportowe wraz z siłownią zewnętrzną ul. Ogrodowa w Liskowie.

Stan bazy sportowej w naszej gminie należy uznać za zadowalający, zarówno pod względem jej prawności technicznej, jak również wykorzystania. Wszystkie obiekty sportowe jak również plac zabaw poddawane są corocznym przeglądom stanu technicznego. Nie niej jednak intensywna eksploatacja bazy rekreacyjno sportowej naszej gminy, wymusza coroczne nakłady na konserwację oraz jej utrzymanie w nienagannym stanie, w tym także koszty zatrudnienia personelu obsługującego w/w obiekty, co prezentuje poniższa tabela:

Razem realizacja wydatków budżetowych w 2018 r. na obiekty sportowe	w tym:		
	wydatki na wynagrodzenia	pozostałe wydatki związane z obiektami sportowymi	wydatki inwestycyjne związane z obiektami sportowymi
279 994,91 zł	53 674,08 zł	154 316,92 zł	72 003,91 zł

Powyższa tabela pokazuje, że 19,17 % ogólnych wydatków na utrzymanie obiektów sportowych stanowią wydatki wynagrodzenia, natomiast pozostałe wydatki tj. wydatki m.in. na energię elektryczną, gaz, przeglądy obiektów, koszty ubezpieczeń obiektów, zakup usług remontowych, zakup materiałów i wyposażenia to 55,11 % ogólnych wydatków.

Wydatki inwestycyjne na obiekty sportowe w 2018 r. stanowiły 25,72 % ogólnych wydatków na obiekty sportowe i obejmowały niżej wymienione zadania:

- a) Remont szatni w budynku hali sportowo – widowiskowej w Liskowie w ramach zadania pn. „Szatnia na medal” w wysokości: 34 460, 00 zł,
- b) Zakup wykładziny ochronnej na halę sportowo – widowiskową w Liskowie w wysokości 37 543,91 zł.

e) Instytucje kultury Gminy Lisków

Zgodnie z Rejestrem Instytucji Kultury prowadzonym przez Wójta Gminy Lisków w Gminie Lisków w 2018 r. funkcjonowały następujące instytucje kultury:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie (nr wpisu do rejestru 1/92)

Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie jest samorządową instytucją kultury, która realizuje swe statutowe założenia tzn. gromadzi, opracowuje, udostępnia zbiory, udziela informacji oraz popularyzuje książkę i czytelnictwo. Biblioteka jest instytucją, która uczestniczy w życiu kulturalnym i społecznym lokalnego środowiska. Spełnia określoną rolę kulturotwórczą i wychowawczą. Aby ją realizować proponuje różne formy pracy z czytelnikiem. Dostosowuje je do postawionych celów, potrzeb użytkowników, warunków lokalowych. Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie zorganizowała w 2018 r. szereg imprez przybliżających mieszkańcom swoją działalność, promujących książkę i czytelnictwo oferując formy indywidualne, grupowe i zbiorowe. Biblioteka współpracuje z wieloma instytucjami, m.in. szkołami z terenu gminy Lisków, przedszkolem, innymi bibliotekami z powiatu kaliskiego, Środowiskowym Domem Samopomocy im. Jana Pawła II w Liskowie, Zakładem Aktywności Zawodowej „Swoboda”, Kołem Emerytów i Rencistów w Liskowie oraz Uniwersytetem Trzeciego Wieku.

Do zadań biblioteki należy między innymi:

- gromadzenie książek i materiałów bibliotecznych
- opracowywanie książek w systemie SOWA
- udostępnianie zbiorów
- działalność informacyjno-bibliograficzna
- popularyzowanie czytelnictwa
- działalność kulturalno-oświatowa
- współpraca z innymi bibliotekami i instytucjami.

Działalność kulturalno-oświatowa prowadzona w 2018 r. przez Gminną Bibliotekę Publiczną przedstawiała się następująco:

- Luty – Ferie zimowe dla najmłodszych.
- Kwiecień – Bezpłatne szkolenie komputerowe dla czytelników.
Lekcja biblioteczna dla uczniów Szkoły Podstawowej w Liskowie.
- Maj – Bajka dla dzieci pt. „Opowieści z teczki Profesora Książeczki”.
Spotkanie autorskie z Romanem Pankiewiczem.
Lekcje biblioteczne dla przedszkolaków z Państwowego Przedszkola.
Lekcja biblioteczna dla gimnazjalistów, pt. „Nowości wydawnicze dla młodzieży”.
Gminny konkurs recytatorski dla klas I-III ze Szkół Podstawowych.
- Czerwiec – Spotkanie autorskie z Arkadym Pawłem Fidlerem.

Spotkanie autorskie z Piotrem Sobolewskim.

Spotkanie autorskie z Tomaszem Trojanowskim.

- Lipiec – Sierpień - Wakacje w bibliotece.
- Wrzesień – Narodowe czytanie.
- Październik – Konkurs plastyczny p.t. Mój pluszowy przyjaciel.
- Listopad – Urodziny Pluszowego Misia.
- Grudzień – Bajka dla dzieci p.t. „Nadchodzące święta każdy zapamięta”.

Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie zorganizowała w 2018 r. Gminny Konkurs Recytatorski dla uczniów z klas I, II, III szkół podstawowych z terenu gminy Lisków. Warunkiem uczestnictwa w konkursie była recytacja dowolnie wybranego wiersza przed komisją. Uczniowie z Oddziałów Przedszkolnych ze Szkół Podstawowych w Liskowie, Zakrzynie, Strzałkowie, Ciepielewie i Przedszkola spotkali się w Gminnej Bibliotece, aby świętować urodziny „Pluszowego Misia” – Misia Uszatka i jego Przyjaciół. Z okazji ogólnopolskiej akcji „Narodowe Czytanie” w Gminnej Bibliotece Publicznej w Liskowie odbyło się wspólne czytanie powieści „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego. W spotkaniu uczestniczyli podopieczni Zakładu Aktywności Zawodowej „SWOBODA” oraz czytelnicy biblioteki.

Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie corocznie wspólnie z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Liskowie organizują w ramach ferii zimowych i wakacji letnich tzw. „Kulturalne Piątki”, w ramach których organizowane są zajęcia dla dzieci, gry zabawy, wyjazdy edukacyjne.

Do głównych zadań Biblioteki należy jednak gromadzenie materiałów bibliotecznych. W 2018 roku Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie otrzymała aż 8.067,00 zł ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu wieloletniego „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” - Priorytet 1 – Zakup nowości wydawniczych do bibliotek publicznych. Natomiast wkład własny w kwocie 6.000,00 złotych pochodził z budżetu Gminy Lisków. Książki zakupiono według następujących kategorii: sensacja, kryminał, fantastyka, kuchnia i diety, literatura obyczajowa, biografie, literatura dla dzieci i młodzieży. W roku 2018 włączono do zbiorów ogółem 710 jednostki inwentarzowe.

Dane statystyczne za 2018 r.:

1. Liczba użytkowników zarejestrowanych	836
2. Liczba czytelników	836
3. Księgozbiór ogółem	20964
4. Liczba odwiedzin ogółem	5683
5. Wypożyczenia książek ogółem	14133
6. Liczba zakupionych książek	621
7. Wypożyczenia na 100 mieszkańców	382
8. Liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	4032
9. Liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	119
10. Zbiory opracowane komputerowo w stosunku do ogólnej liczby zbiorów	100%

Ponadto Biblioteka posiada 14 komputerów z dostępem do Internetu oraz obsługuje czytelników w systemie elektronicznym SOWA 2.

- Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie (nr wpisu do rejestru 2/92)

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie jest samorządową instytucją kultury. Siedzibą GOK-u jest budynek, którego właścicielem jest Gmina Lisków. Zakres i cele działania przekształconej placówki określa statut GOK-u, nadany mu przez Radę Gminy Lisków. Do podstawowych zadań placówki należą: edukacja kulturalna i wychowanie przez sztukę, tworzenie warunków dla rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowań wiedzą i sztuką, rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych, przygotowanie do odbioru i tworzenie wartości kultury, kształtowanie wzorów aktywnego uczestnictwa w kulturze.

Podejmowanymi przez GOK działaniami, dążymy do wypracowania modelu instytucji, jako wiodącego centrum kulturalnego regionu, działającego na rzecz zachowania, upowszechniania i promocji kultury, do ukształtowania postawy aktywnego uczestnictwa w kulturze ludzi różnych środowisk, wieku i wykształcenia. Wszelkie inicjatywy mają na celu promocję walorów kulturalnych, historycznych i turystycznych regionu. Priorytetem Gminnego Ośrodka Kultury jest obecnie troska o animację i rozwój aktywności twórczej, jej upowszechnianie i promocję oraz dbałość o zachowanie tradycji, a także wartości kulturowych, liczących się w regionie, co pozwoli w sposób bardziej kreatywny zaspokoić potrzeby kulturalne społeczeństwa naszej gminy. Służy temu prowadzona na miarę naszych sił kadrowych i środków finansowych różnorodna działalność kulturalna. Pozwala wszystkim chętnym na korzystanie z naszych zajęć oraz zapełnienie czasu wolnego.

Instytucją kultury podległą Gminnemu Ośrodkowi Kultury w Liskowie jest Wiejski Dom Kultury w Małgowie.

W 2018 roku w GOK-u w Liskowie działały następujące grupy i sekcje:

1. Zespół taneczny Promyczki MINI - składa się z 22 osób
2. Zespół taneczny Promyczki JUNIOR - składa się z 32 osób
3. Zespół taneczny Promyczki - składa się z 10 osób
4. Zespół taneczny Promyczki JUNIOR II- składa się z 15 osób
5. Orkiestra Dęta – składa się z 25 osób
6. Zespół i Kapela Ludowa „Liskowianie” – składa się z 22 osób
7. Grupa teatralna „Kurtyna” - składa się z 9 osób.
8. Uniwersytet Trzeciego Wieku w Liskowie składa się z 39 osób.

Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie dysponuje nowoczesną salą widowiskowo-taneczną oraz innymi salami konferencyjnymi, co pozwala na organizację wielu imprez edukacyjno-kulturalnych. GOK Lisków w swoim budynku prowadzi Izbę Pamięci, poświęconą historii lokalnej naszej gminy. Dobrze układa się współpraca z placówkami oświatowymi z terenu naszej gminy jak i gmin sąsiednich, parafiami, lokalnymi stowarzyszeniami z terenu gminy, jednostkami organizacyjnymi w gminie Lisków oraz lokalną prasą.

Zestawienie imprez kulturalnych, artystycznych i turystycznych zorganizowanych bądź współorganizowanych przez GOK w Liskowie w 2018 roku

l.p.	Termin	Nazwa imprezy	Miejsce realizacji i organizatorzy	Frekwencja - ilość osób
1.	6 styczeń 2018 r.	Spotkanie Opłatkowe - występ dzieci z grupy teatralnej Kurtyna	Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Koło w Liskowie. Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	100 osób
2.	20 styczeń 2018 r.	Święto Powiatu Kaliskiego	Starostwo Powiatowe w Kaliszu Gmina Lisków Hala Sportowa w Liskowie	450 osób
3.	6 luty 2018 r.	Dzień Babci i Dziadka	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	30 osób
4.	9 luty 2018 r.	Warsztaty kulinarne dla dzieci	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	20 osób
5.	10 luty 2018 r.	Śledzik	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	82 osoby
6	Luty 2018 r.	„FERIE Z KULTURĄ”	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	100 osób
7.	13 luty 2018 r.	Debata „Bezpieczny Senior”	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	60 osób
8.	24 luty 2018 r	Wyjazd edukacyjno – kulturalny na „GARDENIA” do Poznania	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	40 osób
9.	4 marca 2018 r .	Gminny Dzień Kobiet „Koncert Magia Kina”	Stowarzyszenie Aktywni dla Małgowa Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	450 osób
10.	13 marca 2018 r.	Spotkanie z historią	Grupa Historyczna Schondorf Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	50 osób
11.	16 i 23 marca 2018 r.	Wielkanocne Ozdoby	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	20 osób

10.	26 marca 2018 r.	Warsztaty Wielkanocne	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowi	30 osób
11.	28 marca 2018 r.	Gminne Spotkanie Wielkanocne „Wielkanoc puka do drzwi”	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Liskowie	130 osób
12.	8 kwiecień 2018 r.	Dzień Kobiet „Szalone Lata 80”	Stowarzyszenie Aktywni dla Małgowa Wiejski Dom Kultury w Małgowie	25 osób
13.	11 kwiecień 2018r.	Gminny Festiwal Piosenki Dziecięcej	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	80 osób
14.	22 kwietnia 2018r.	Powiatowy Przegląd Formacji Tanecznych	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Kaliszu	500 osób
15.	1 maja 2018 r.	Święto Józefowa	Sołtys wsi Józefów we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Liskowie	80 osób
16.	22 maj 2018 r.	Gminny Dzień Matki	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	60 osób
17.	27 maja 2018 r.	Bicie rekordu Guinnessa w śpiewaniu i graniu Roty /udział Młodzieżowej Orkiestry Dętej/	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	1044 osób
18.	1 czerwca 2018 r.	Dzień Dziecka	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	30 osób
19.	8 – 10 Czerwiec 2018 r.	Dni Morza Szczecin – udział Młodzieżowej Orkiestry Dętej z Liskowa	Prezydent Miasta Szczecin	1200 osób
20.	16 czerwca 2018 r.	Zjazd Absolwentów Zespołu Szkół Nr 1 i dawnej Rachunkowości	Zespół Szkół Nr 1 we współpracy z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Liskowie	400 osób

21.	19 czerwca 2018 r.	Zakończenie roku akademickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	35 osób
22.	24 czerwca 2018 r.	Gminny Dzień Seniora	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie, Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Hala sportowa w Liskowie	350 osób
23.	29 czerwca 2018 r.	Koncert z okazji 100 lecia odzyskania niepodległości Zakończenie Roku Kulturalnego 2017/2018	Starostwo Powiatowe w Kaliszu Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Hala Sportowa w Liskowie	150 osób
24.	29 czerwca 2018 r.	Rozpoczęcie wakacji dla dzieci - Wesole Miasteczko	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	50 osób
25.	30 czerwca 2018 r.	Wiejski Dom Kultury w Małgowie	Wakacyjny program dla dzieci	20 osób
26.	1 lipca – 31 sierpnia 2018 r.	Wakacje z Kulturą Zajęcia i wyjazdy edukacyjno – kulturalne dla dzieci i młodzieży	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	200 osób
27.	2 września 2018 r.	Dożynki Gminno - Parafialne	Wójt Gminy Lisków Parafia Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Teren przy hali sportowej w Liskowie	3000 osób
28.	10 listopad 2018 r.	Pyrczok	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	120 osób
29.	24 listopad 2018 r.	Wieczór Historii	Stowarzyszenie Regionalna Grupa Historyczna Schondorf	100 osób

			Ostrowskie Stowarzyszenie Historyczno – Eksploracyjne Enigma Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	
30.	1 grudnia 2018 r.	XVI Świąteczne Spotkanie z Tradycją	Starosta Kaliski Wójt Gminy Lisków Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie Hala sportowa w Liskowie	300 osób
31.	grudzień	Zajęcia kreatywne dla dzieci	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	30 osób

f) Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”:

Zakład Aktywności Zawodowej „SWOBODA” powołany został Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr X/53/2003 z dnia 10 grudnia 2003 r.

Podstawowym przedmiotem działalności zakładu jest rehabilitacja zawodowa, społeczna i zdrowotna osób z orzeczoną znaczną i umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Zakład zatrudnia 28 osób z niepełnosprawnościami, co stanowi 70% ogółu zatrudnionych, w tym 21 osób z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności i 7 osób z umiarkowaną stopniem niepełnosprawności. Pracownicy personelu stanowią 30% ogółu zatrudnienia.

Źródłem finansowania Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” są środki własne uzyskiwane z tytułu prowadzonej działalności, środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, inne środki publiczne oraz spadki, zapisy, darowizny.

Miejscem prowadzenia działalności jest miejscowość Swoboda 1, oraz Lisków ul ks. Wacława Błazińskiego (pawilon handlowy przy cmentarzu).

Zakład prowadzi działalność o charakterze wytwórczo – usługowym w zakresie produkcji i sprzedaży sadzonek drzew, krzewów i roślin ozdobnych, zagospodarowania terenów zielonych, prac porządkowych, usług koparko – ładowarką, montażu elementów meblowych, sprzedaży artykułów dekoracyjnych.

Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda” zakończył rok 2018 dodatnim wynikiem finansowym – zyskiem w wysokości 49 801,80 zł. Przychody Zakładu ukształtowały się na poziomie 1 306 650,78 zł, natomiast koszty 1 256 848,98 zł. Wydatki inwestycyjne w kwocie 53 151,41 zł sfinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych obejmowały zakup kosiarki bijakowej Pronar, kasy fiskalnej rejestrującej sprzedaż, a także modernizację pomieszczeń w budynku gospodarczym. Zrealizowane inwestycje pozwoliły doposażyć park maszynowy, a tym samym poszerzyć zakres i jakość

świadczonych usług. Poprawiły również warunki pracy osób z orzeczoną niepełnosprawnością.

Wypracowany zysk zostanie przekazany na Zakładowy Fundusz Aktywności, ze środków którego finansowane będą między innymi wydatki związane z poprawą warunków pracy i rehabilitacji, zakupem leków, sprzętu rehabilitacyjnego, urządzeń i narzędzi technicznych niezbędnych w rehabilitacji oraz ułatwiających wykonywanie czynności życiowych pracownikom z orzeczoną znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

g) SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Liskowie:

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Liskowie działa na podstawie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej, innych przepisów prawnych dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej oraz statutu stanowiącego załącznik Nr 1 do Uchwały Nr XIII/95/2011 z dnia 29 grudnia 2011 roku Rady Gminy Lisków w sprawie nadania statutu Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Liskowie.

Głównym celem SP ZOZ GOZ w Liskowie jest prowadzenie działalności leczniczej polegającej na udzielaniu świadczeń zdrowotnych i promocji zdrowia. Do głównych zadań należy:

- badania i porada lekarska,
- leczenie,
- opieka nad kobietą ciężarną, jej porodem, położeniem oraz nad noworodkiem,
- opieka nad dzieckiem zdrowym,
- pielęgnacja chorych,
- pielęgnacja i opieka nad niepełnosprawnymi,
- prowadzenie działalności profilaktycznej, oświatowo- wychowawczej i promocji zdrowia,
- orzekanie i opiniowanie o stanie zdrowia,
- opieka nad uczniami w środowisku nauczania i wychowania,
- opieka środowiskowo – rodzinna sprawowana przez położną i pielęgniarki środowiskowo-rodzinne,
- diagnostyka laboratoryjna,
- leczenie i profilaktyka stomatologiczna,
- uczestniczenie w kształceniu osób przygotowujących się do wykonywania zawodu medycznego lub wykonujących zawód medyczny.

Zakład sprawuje opiekę zdrowotną nad mieszkańcami Gminy w ramach podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie medycyny ogólnej, rodzinnej, położnictwa, ginekologii oraz stomatologii.

SP ZOZ GOZ w Liskowie zatrudnia:

- 4 lekarzy na pełny etat,
- 3 lekarzy na niepełny etat,
- 7 pielęgniarek,
- 1 położną,

- 1 pomoc dentystyczną,
- 1 kierowcę,
- 1 sprzątaczkę,
- 1 sekretarkę medyczną,
- 1 pomoc administracyjną.

W roku obrachunkowym 2018 SP ZOZ GOZ w Liskowie osiągnął zysk.

h) Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

a) związki międzygminne:

- Gmina Lisków należy do Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto, Czysta Gmina”

b) stowarzyszenia JST:

- WOKiSS Poznań,
- Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (Uchwała Nr IV/21/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 09.02.2015 w sprawie wyrażenia woli utworzenia Stowarzyszenia Aglomeracja kalisko-Ostrowska.

c) inne formy współdziałania (LOT, LGD, inne)”

- Gmina Lisków należy do LGD 7 Kraina Nocy i Dni (Uchwała Nr XXXVIII/247/2010 Rady Gminy Lisków z dnia 28.06.2010 r. w sprawie przystąpienia do Stowarzyszenia „LKGD7 - Kraina Nocy i Dni”),
- inicjatywa międzygminna – Porozumienie Między Burmistrzami dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym (Uchwała Nr XXIII/173/2013 Rady Gminy Lisków z dnia 28.02.2013 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Lisków do inicjatywy międzygminnej – Porozumienie Między Burmistrzami dla zrównoważonej gospodarki energetycznej na szczeblu lokalnym)

d) współpraca międzynarodowa:

- brak podpisanych umów o współpracy międzynarodowej.

III. Informacje finansowe

Rada Gminy Lisków Uchwałą Nr XXXV/264/2017 Rady Gminy Lisków z dnia 20 grudnia 2017 r. uchwaliła budżet Gminy Lisków na 2018 rok, w którym zaplanowane zostały następujące zadania inwestycyjne:

- modernizacja systemu zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków - zrealizowano w 100%,
- poprawa systemu gospodarki wodno – ściekowej na terenie Gminy Lisków (poprzez rozbudowę stacji uzdatniania wody w Liskowie, rozbudowę i przebudowę oczyszczalni ścieków w Liskowie, zakup agregatów) - zrealizowano w 100 %,
- przebudowa drogi gminnej Lisków, ul Słoneczna - zrealizowano w 100 %,
- przebudowy dróg gminnych,
- termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Strzałkowie,
- termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Koźlątków,
- termomodernizacja budynku Wiejskiego Centrum Kulturalnego – Sportowego w Strzałkowie,

- zakup samochodu dla jednostki OSP w Strzałkowie,
- modernizacja budynków komunalnych,
- budowa oraz modernizacja oświetlenia ulicznego,
- zakup wykładziny ochronnej i stojaków oraz zakup i montaż klimatyzacji na hali sportowo i widowiskowej w Liskowie.

Zgodnie z Uchwałą Nr XXXV/264/2017 Rady Gminy Lisków z dnia 20 grudnia 2017r. struktura budżetu Gminy Lisków wyglądała następująco: dochody 24.920.769,48 zł, natomiast wydatki zaplanowane były w wysokości 25.479.648,08 zł, deficyt budżetu w kwocie 558.878,60 zł - sfinansowany przychodami z tytułu kredytów i pożyczek krajowych. Projekt uchwały budżetowej otrzymał pozytywną opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej.

Budżet Gminy Lisków na 2018 rok został zmieniony:

- Zarządzeniem Nr 0050.2.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 4 stycznia 2018 roku;
- Uchwałą Nr XXXVII/269/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 28 lutego 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.13.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 13 marca 2018 roku;
- Uchwałą Nr XXXVIII/277/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 28 marca 2018 roku;
- Uchwałą Nr XXXIX/288/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 26 kwietnia 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.23.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 23 maja 2018 roku;
- Uchwałą Nr XL/295/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 20 czerwca 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.30.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 29 czerwca 2018 roku;
- Uchwałą Nr XLI/307/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 6 lipca 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.37.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 10 lipca 2018 roku;
- Uchwałą Nr XLII/309/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 10 sierpnia 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.49.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 27 sierpnia 2018 roku;
- Uchwałą Nr XLIII/311/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 7 września 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.58.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 27 września 2018 roku;
- Uchwałą Nr XLIV/318/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 11 października 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.66.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 19 października 2018 roku;
- Uchwałą Nr XLV/328/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 8 listopada 2018 roku;
- Uchwałą Nr II/9/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 29 listopada 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.79.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 5 grudnia 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.85.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 14 grudnia 2018 roku;
- Uchwałą Nr III/20/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 19 grudnia 2018 roku;
- Zarządzeniem Nr 0050.90.2018 Wójta Gminy Lisków z dnia 28 grudnia 2018 roku.

W wyniku dokonanych zmian budżet na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosi:

- plan dochodów ogółem	- 27.612.122,43 zł
- zrealizowano	- 25.640.396,65 zł
- co stanowi	- 92,86 %
- plan wydatków ogółem	- 26.694.178,38 zł
- zrealizowano	- 24.745.442,42 zł
- co stanowi	- 92,70 %

Dochodami gminy objęto wszystkie źródła dochodów w gminie wynikające z kompetencji gminy.

Głównymi źródłami dochodów w gminie są:

1. Subwencje ogólne, które gmina otrzymuje z Budżetu Państwa na finansowanie zadań własnych Gminy;
2. Dotacje celowe z budżetu państwa, w tym:
 - na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie,
 - na realizację świadczenia wychowawczego,
 - na realizację zadań bieżących gmin z zakresu edukacyjnej opieki wychowawczej finansowanych w całości z budżetu państwa;
 - na realizację własnych zadań bieżących gmin.
3. Dotacje celowe otrzymane z gminy na zadania bieżące realizowane na podstawie porozumień /umów/ między jednostkami samorządu terytorialnego;
4. Dotacje celowe otrzymane z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych;
5. Dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących;
6. Środki na finansowanie własnych inwestycji gmin pozyskane z innych źródeł;
7. Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 3 oraz ust. 3 pkt. 5 i 6 ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich z wyłączeniem dochodów klasyfikowanych w paragrafie 205;
8. Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 3 oraz ust. 3 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (na realizację zadań bieżących);
9. Dotacje celowe otrzymane z powiatu na inwestycje i zakupy inwestycyjne realizowane na podstawie porozumień /umów/ między jednostkami samorządu terytorialnego;
10. Dotacje celowe w ramach programów finansowych z udziałem środków europejskich oraz środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt. 3 oraz ust. 3 lit. a i b ustawy, lub płatności w ramach budżetu środków europejskich realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (na realizację zadań inwestycyjnych);
11. Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego;
12. Dotacje otrzymane z państwowych funduszy celowych na realizację zadań bieżących jednostek samorządu terytorialnego;
13. Wpłaty przekazane przez pozostałe jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych na realizację zadań bieżących dla jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych;

14. Rekompensaty utraconych dochodów w podatkach i opłatach lokalnych;
15. Udziały gmin w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa;
16. Wpływy ze zwrotów dotacji oraz płatności, w tym wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art.184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości
17. Dochody własne z podatków: rolnego, od nieruchomości, leśnego, od środków transportowych, od czynności cywilnoprawnych, od działalności gospodarczej osób fizycznych opłacanych w formie karty podatkowej, od spadków i darowizn; wpływy z opłat: za wodę i ścieki, skarbowej, eksploatacyjnej, za korzystanie z hali widowiskowo – sportowej, za posiadanie psów, innych pobieranych na podstawie odrębnych przepisów; dochody z tytułu najmu i dzierżawy.

Planowane subwencje w kwocie 8.166.848,00 zł zostały zrealizowane w kwocie 8.166.848,00 zł, co stanowi 100,00 %.

Na poszczególne części subwencji ogólnej przypadały następujące kwoty:

- część oświatowa subwencji ogólnej - wykonanie 4.911.502,00 zł
- część wyrównawcza subwencji ogólnej - wykonanie 3.064.379,00 zł
- część równoważąca subwencji ogólnej - wykonanie 190.967,00 zł

Wydatki budżetu gminy Lisków uchwalone przez Radę Gminy Lisków na dzień 31 grudnia 2018 roku po zmianach wynosiły 26.694.178,38 zł, wykonane w kwocie 24.745.442,42 zł, co stanowi 92,70 % planu rocznego.

Źródłem finansowania wydatków gminy Lisków były: subwencje z budżetu państwa, dotacje celowe z budżetu państwa, środki pozyskane z innych źródeł, środki z tytułu pomocy finansowej i dochody własne. Wydatki bieżące zaplanowane w wysokości 22.466.087,38 zł, wykonano w kwocie 20.782.759,79 zł, co stanowi 92,51 % planu; w tym:

- wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej zleconych gminie planowane w wysokości 8.224.085,39 zł, wykonano w kwocie 7.277.390,82 zł co stanowi 88,49 % planu;

Wydatki inwestycyjne planowane w wysokości 4.228.091,00 zł zrealizowano w kwocie 3.962.682,63 zł, co stanowiło 93,72 % planu.

Planowane przychody w kwocie 2.154.807,35 zł, zrealizowano w wysokości 1.964.807,35 zł, z tego:

- z tytułu przychodów z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej na realizację zadania: „Przebudowa drogi gminnej w m. Lisków, ul. Słoneczna” w kwocie 561.635,00 zł. Pożyczka została zrealizowana w wysokości 561.635,00 zł, co stanowi 100,00 % planu;;
- z tytułu wolnych środków plan 103.172,35 zł, realizacja w wysokości 103.172,35 zł, co stanowi 100,00 % planu;
- z tytułu przychodów ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych plan 190.000,00 zł. Przychody nie zostały zrealizowane w 2018 roku;

- z tytułu zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym zaplanowano przychody w kwocie 1.300.000,00 zł, przychody zostały zrealizowane w wysokości 1.300.000,00 zł, co stanowi 100,00 % planu.

Planowane rozchody w wysokości 3.072.751,40 zł wykonano w wysokości 2.510.555,99 zł, co stanowi 81,70 % planu i przeznaczono zgodnie z planem na spłatę kredytów bankowych zaciągniętych na zadania inwestycyjne.

Zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek na dzień 31.12.2018 r. wynosiły 4.402.378,03 zł. Zobowiązania zaciągnięto na realizację inwestycji, w tym:

-	na zadania inwestycyjne z 2009 r.	-	48.750,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2010 r.	-	160.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2013 r.	-	200.000,00 zł
-	Termomodernizacja z 2014 r. – pożyczka NFOŚiGW	-	50.605,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2014 r.	-	540.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2016 r.	-	375.000,00 zł
-	na kanalizację ul. Ogrodowa 2016 r. pożyczka WFOŚiGW	-	244.488,03 zł
-	na linię do higienizacji na oczyszczalni ścieków - pożyczka WFOŚiGW	-	416.100,00 zł
-	na kanalizację ul. Ogrodowa – pożyczka WFOŚiGW	-	250.800,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2017 r.	-	255.000,00 zł
-	Pożyczka wyprzedzające finansowanie „Przebudowa drogi gminnej w m. Lisków, ul. Słoneczna”	-	561.635,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2018 r.	-	1.000.000,00 zł
-	na zadania inwestycyjne z 2018 r.	-	300.000,00 zł

Kwota zobowiązań na dzień 31.12.2018 roku wynosiła: 702.258,50 zł, w tym zobowiązania wymagalne 0,00 zł.

Kwota należności na dzień 31.12.2018 roku wynosi: 1.053.490,51 zł, w tym zaległości 1.033.831,27 zł.

Wykonanie budżetu Gminy Lisków na dzień 31.12.2018 roku przedstawia się następująco:

	Plan	Wykonanie	%
Dochody	27.612.122,43	25.640.396,65	92,86
Wydatki	26.694.178,38	24.745.442,42	92,70
Przychody	2.154.807,35	1.964.807,35	91,18
Rozchody	3.072.751,40	2.510.555,99	81,70

Na dzień 31.12.2018 r. budżet Gminy Lisków zamknął się nadwyżką w wysokości 894.954,23 zł, przy planowanej nadwyżce w kwocie 917.944,05 zł.

IV. Informacja o stanie mienia komunalnego

Informacją objęto mienie komunalne gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku. Informację sporządzono na podstawie art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych /Dz.U. z 2017 r. poz. 2077/. Pod pojęciem mienia przyjęto składniki majątkowe w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości. Zmiany w zakresie stanu mienia komunalnego wpływające na zwiększenie wartości to realizacja zadań inwestycyjnych, nabycie z mocy prawa, natomiast zmniejszenia wartości mienia spowodowane jest przekazaniem środków trwałych do innych jednostek organizacyjnych, likwidacją lub sprzedażą. Odsetki od środków na rachunkach bankowych uzyskane przez gminę w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. wynoszą 12.164,49 zł;

Wpływy z umów z tytułu najmu lokali za 2018 rok wynoszą 97.335,23 zł;

Wpływy za sprzedaży składników mienia – 2.500,00 zł;

Wpływy z opłat za wodę i ścieki w 2018 roku – 980.750,26 zł;

Wpływy z opłat za korzystanie z hali sportowo – widowiskowej – 12.792,02 zł.

Gmina Lisków posiada grunty o powierzchni 105,7199 ha w tym:

- użytki rolne zabudowane o powierzchni 0,8143 ha,
- grunty orne o powierzchni 11,8203 ha,
- tereny rekreacyjne o powierzchni 1,6276 ha
- inne tereny zabudowane o powierzchni 2,8844 ha
- las o powierzchni 1,8500 ha
- łąki o powierzchni 0,2218 ha
- grunty zadrzewione o powierzchni 0,1200 ha
- nieużytki o powierzchni 0,0300 ha
- zurbanizowane tereny niezabudowane o powierzchni 0,0227 ha
- grunty pod drogami 83,4895 ha
- tereny przemysłowe 0,8509 ha
- grunty pod rowami 1,9884 ha

Gmina Lisków na podstawie zawartych umów użyczenia oddała w bezpłatne użytkowanie nieruchomości:

Lp.	Biorący w użyczenie	Nr działki/ miejsce położenia	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie	423/5 w msc. Lisków, ul. Ks. W. Blizińskiego 42A	1.397,46 m ²	Budynek z przeznaczeniem na Gminny Ośrodek Kultury
2.	Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”	część działki Nr 499/1 położonej w msc. Lisków, ul. Ks. W. 3.Blizińskiego	120 m ²	Działalność gospodarczo - rehabilitacyjną
3.	Towarzystwo Sportowe „Liskowiak”	Działka Nr 694/3 położonej w msc. Lisków ul. Ogrodowa	8.400 m ²	Boisko sportowe

4.	Wojewódzki Szpital Zespolony im. Ludwika Perzyny w Kaliszu	Lokal użytkowy w msc. Lisków ul. Ks. W. Blizińskiego	48,5 m ²	Podstacja Pogotowia Ratunkowego
----	--	--	---------------------	---------------------------------

Gmina Lisków na podstawie umowy przekazała w użyczenie dla Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” środek trwały – samochód Opel Vivaro o wartości 97.032,00 zł z przeznaczeniem do przewozu osób niepełnosprawnych.

Gmina Lisków na podstawie zawartych umów użyczenia otrzymała w bezpłatne użytkowanie nieruchomości:

L.p.	Użyczający	Nr działki/ miejsce położenia	Powierzchnia	Przeznaczenie
1.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 977/1 położonej w msc. Lisków, ul. A. Szewczyka	450 m ²	Budowa chodnika
2.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 226 położonej w msc. Lisków, ul. Rzgowska	2.100 m ²	Budowa chodnika
3.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 186 położonej w msc. Żychów	1.200 m ²	Budowa chodnika
4.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 186 położonej w msc. Żychów	21.300 m ²	Budowa chodnika
5.	Starostwo Powiatowe w Kaliszu	część działki Nr 751 położonej w msc. Zakrzyn	17.200 m ²	Budowa chodnika
6.	Ochotnicza Straż Pożarna w Zakrzynie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 583/3	272,64 m ²	Świetlica wiejska
7.	Ochotnicza Straż Pożarna w Koźłatkowie	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 265	730 m ²	Świetlica wiejska
8.	Ochotnicza Straż Pożarna w Strzałków	Lokale użytkowe znajdujące się w budynku nr działki 1044/3	594,94 m ²	Wiejskie Centrum Kulturalno – Sportowe
9.	Parafia Rzymsko – Katolicka pw. Wszystkich Świętych w Liskowie	Miejsca postojowe znajdujące się na działce Nr 809/12	6 miejsc postojowych	Miejsca postojowe

Gmina Lisków nie jest ograniczona żadnymi prawami rzeczowymi jak służebność, zastaw i hipoteka. Gmina Lisków oddała w wieczyste użytkowanie:

- Działkę Nr 262/2 o powierzchni 0,1653 ha;
- Działkę Nr 420/2 o powierzchni 0,1570 ha.

Gmina posiada udziały w Spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe o wartości 485.777,01 zł. Wartość udziałów w okresie od 01.01.2018 r. do 31.12.2018 r. mniej uległa zmianie. Gmina objęła udziały w Spółce Oświetlenie Uliczne i Drogowe.

Wartość majątku wg stanu na dzień 31.12.2018 roku:

Lp	Wyszczególnienie	Ogółem	Środki trwałe	Pozostałe środki trwałe	Zbiory biblioteczne	Wartości niematerialne i prawne	Długoterminowe aktywa finansowe	Inwestycje /Środki trwałe w budowie/
1.	Urząd Gminy	52.807.356,89	50.730.677,14	1.104.031,82	0,00	171.440,56	485.777,01	315.430,36
2.	Jednostki oświaty	5.508.906,73	4.344.183,00	924.923,87	239.249,86	550,00	0,00	0,00
3.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	68.192,72	12.335,07	48.358,21	0,00	7.499,44	0,00	0,00
4.	Gminny Ośrodek Kultury	558.465,56	269.830,88	288.634,68	0,00	0,00	0,00	0,00
5.	Gminna Biblioteka Publiczna	263.794,92	4.000,00	82.208,74	170.054,09	7.532,09	0,00	0,00
6.	Zakład Aktywności Zawodowej „Swoboda”	1.947.820,96	1.874.921,50	59.339,91	0,00	13.559,55	0,00	0,00
Ogółem		61.154.537,78	57.235.947,59	2.507.497,23	409.303,95	200.581,64	485.777,01	315.430,36

Wartość majątku jednostek organizacyjnych Gminy Lisków na dzień 31.12.2018 r. wynosi 61.154.537,78 zł:

- majątek Urzędu Gminy - 52.807.356,89
- majątek jednostek oświaty - 5.508.906,73
- majątek Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej - 68.192,72
- majątek Gminnego Ośrodka Kultury - 558.465,56
- majątek Gminnej Biblioteki Publicznej - 263.794,92
- majątek zakładu budżetowego – ZAZ „Swoboda” - 1.947.820,96

Majątek Urzędu Gminy na dzień 31.12.2018 r. w porównaniu z dniem 31.12.2017 r. zwiększył się o 2.825.808,76 zł. Zwiększenie w stanie mienia komunalnego wynika przede wszystkim z realizacji zadań inwestycyjnych.

Grupa 0 – Grunty

Zwiększenie wartości na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego stwierdzającej nabycie przez Gminę Lisków z mocy prawa nieruchomości – Działki o pow. 142 m² o wartości 624,80zł.

Zakup działek o wartości 24.975,86 zł, pow. 1.941 m²

Przekazanie gruntów pod drogą Starostwu powiatowemu w Kaliszu o wartości 13.228,74 zł

Sprzedaż działki o wartości 320,00 zł.

Grupa 1 - Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkaniowego – 954.377,27 zł.

Zwiększyła się wartość środków trwałych z tytułu:

- Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Koźłatkowie - 488.130,32 zł

- Termomodernizacja budynku Wiejskiego centrum Kulturalno – Sportowego w Strzałkowie – 434.266,95 zł.

- Zakup i montaż klimatyzatora w świetlicy wiejskiej w Żychowie – 31.980,00 zł

Grupa 2 – Obiekty inżynierii lądowej i wodnej - 1.557.032,31 zł;

Zwiększyła się wartość środków trwałych z tytułu:

- Przebudowa dróg gminnych – 1.734.008,30 zł

- Budowa sieci wodociągowej z wymianą przyłączy ul. Twórców Liskowa – 118.592,97 zł

- zakup pompy SUW Lisków – 13.570,00 zł

- zakup pompy oczyszczalnia ścieków – 11.414,00 zł

- zakup i montaż ogrodzenia SUW Strzałów – 19.000,00 zł,

Zmniejszenie wartości z tytułu przekazania chodnika i drogi gminnej Starostwu Powiatowemu w Kaliszu – 339.552,96 zł.

Grupa 2 – Kotły i maszyny energetyczne - 113.800,00 zł;

- Zakup i montaż agregatu prądotwórczego SUW Lisków – 55.030,00 zł,

- Zakup i montaż agregatu prądotwórczego oczyszczalnia ścieków Lisków – 58.770,00 zł,

Grupa 7 – Środki transportu - 26.242,00 zł;

- Zakup samochodu dla jednostki OSP Strzałków – 28.000,00 zł,

- Kasacja samochodu OSP Strzałków – 1.758,00 zł,

Grupa 8 – Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane

Zakupiono wykładzinę ochronną na hali widowiskowo – sportowej – 37.543,91 zł

Pozostałe środki trwałe „013” zwiększenie wartości o kwotę 106.559,32 zł.

Wartości niematerialne i prawne „020” Zakupiono program na stanowisko „Rady Gminy” o wartości 2.000,00 zł.

Długoterminowe aktywa finansowe „030” – nie uległ zmianie.

Inwestycje /Środki trwałe w budowie/ „080” zwiększenie wartości o kwotę 16.202,03 zł.

V. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii:

a) Strategia Rozwoju Gminy Lisków

Strategia Rozwoju Gminy Lisków została przyjęta Uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XXXVIII/263/2014 z dnia 12 sierpnia 2014 i zawierała główne cele polityki gospodarczo – społecznej dla Gminy Lisków oraz kierunki dla pozostałych planów Gminy.

W 2018 roku realizowano następujące cele zawarte w Strategii:

Cel 2. Nowoczesna infrastruktura:

2.1. Poprawa jakości infrastruktury drogowej

2.1.2. Budowa chodników przy drogach gminnych, powiatowych i wojewódzkich oraz budowa ścieżek rowerowych

2.1.3. Modernizacja systemu oświetleniowego

2.1.4. Przebudowa dróg powiatowych przebiegających przez teren Gminy w porozumieniu z powiatem kaliskim

2.2. Poprawa jakości infrastruktury sieciowej

2.2.3. Modernizacja sieci wodociągowej

2.2.4. Modernizacja stacji uzdatniania wody wraz z budową nowej studni

- 2.2.5. Budowa punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych
- 2.2.6. Budowa sieci gazowniczej na terenie gminy
- 2.2.7. Działania edukacyjne w zakresie zachowań proekologicznych
- 2.3. Wsparcie rozbudowy infrastruktury społeczeństwa informacyjnego oraz budowa instalacji odnawialnych źródeł energii
- 2.3.1. Budowa infrastruktury zwiększającej dostęp do Internetu w ramach projektu „Wielkopolska Sieć Szerokopasmowa”
- 2.4. Modernizacja infrastruktury społecznej
- 2.4.1. Poprawa jakości infrastruktury sportu i rekreacji
- 2.4.2. Modernizacja świetlic wiejskich
- 2.5. Poprawa ładu przestrzennego oraz wzrost poczucia bezpieczeństwa Mieszkańców
- 2.5.5. Budowa placów zabaw
- 2.6. Realizacja obiektów infrastruktury społecznej w technologii budownictwa energooszczędnego
- 2.6.2. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej

b) Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/262/2014 z dnia 12.08.2014 r. w sprawie: przyjęcia Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lisków na lata 2014-2020 jest dokumentem spójnym ze Strategią Rozwoju Gminy Lisków na lata 2014-2020, zwaną dalej Strategią. Plan ten powstał jako część uzupełniająca zapisy Strategii i zawiera uszczegółowienie projektów wyodrębnionych w ramach schematu celów strategicznych. Część diagnostyczna Planu Rozwoju Lokalnego opracowana została na podstawie diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej zawartej w punkcie trzecim Strategii.

c) Program ochrony środowiska dla Gminy Lisków przyjęty Uchwałą Nr XXXIX/270/2014 z dnia 25.09.2014 r. w sprawie przyjęcia Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Lisków na lata 2012-2015 z perspektywą na lata 2016-2019

Na rok 2018 zakładał działania z zakresu poprawy stanu gospodarki wodno – ściekowej w oparciu o dofinansowanie z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W ramach operacji Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w Gminie Lisków :

- zakupiono za kwotę 139.974 zł agregaty prądotwórcze dla oczyszczalni ścieków oraz Stacji Uzdatniania Wody w Liskowie
- przeprowadzono przetarg i rozpoczęto inwestycję Rozbudowa Stacji Uzdatniania Wody w Liskowie – budowa studni nr 2 – za kwotę 485.850 zł
- przeprowadzono przetarg i rozpoczęto inwestycję Budowa kanalizacji sanitarnej oraz przebudowa sieci wodociągowej w miejscowości Nadzież – za kwotę 1.233.416,17 zł
- przeprowadzono przetarg i rozpoczęto inwestycję Budowa sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w Liskowie, ul Polna – za kwotę 526 678,76 zł

- przeprowadzono przetarg i rozpoczęto inwestycję Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w Liskowie – za kwotę 1.300.000 zł
- zrealizowano inwestycję Budowa sieci wodociągowej w ul. Twórców Liskowa – za kwotę 145.990,32 zł.

d) Plan gospodarki odpadami

- realizowany jest w oparciu m.in. o założenia funkcjonowania Związku Komunalnego Czyste Miasto, Czysta Gmina. W 2018 roku został przeprowadzony przetarg na odbiór nieczystości stałych od mieszkańców, który wyłonił firmę obsługującą powyższe zadanie. Gmina Lisków zrealizowała również następujące działania :
- prowadzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
- przeprowadzenie zbiórki odpadów wielkogabarytowych
- przeprowadzenie zbiórki elektrośmieci

e) Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisków

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Lisków został przyjęty uchwałą Rady Gminy Lisków Nr XVII/137/2016 w dniu 16.05.2016.

W 2018 roku w ramach działań edukacyjnych propagowano możliwość uzyskania przez osoby prywatne dotacji ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu na wymianę źródeł ciepła z programu „Czyste powietrze”.

Natomiast w działaniach inwestycyjnych Gmina Lisków w 2018 r. :

- ukończyła inwestycję Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Strzałkowie za kwotę 652.961,71 zł
- ukończyła inwestycję Termomodernizacja budynku Wiejskiego Centrum Kulturalno – Sportowego w Strzałkowie za kwotę 404.771,13 zł
- ukończyła inwestycję Termomodernizacja świetlicy wiejskiej w Koźlątkowie za kwotę 450.966,52 zł.

f) Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 – 2023

Program Rewitalizacji dla Gminy Lisków na lata 2017 – 2023 uchwalony został Uchwałą Rady Gminy Lisków NR XXXIV/249/2017 w dniu 30 listopada 2017 roku.

W 2018 roku zgodnie z Planem został złożony wniosek o udzielenie przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego na zagospodarowanie budynku po byłej szkole podstawowej, która w 2019 roku zostanie przeniesiona do budynku przy ul. ks. Wacława Blizińskiego. Dzięki udzielonej dotacji i własnym środkom ogólnym kosztem 797.538 zł pierwsze piętro zostanie zagospodarowane na Regionalną Izbę Historyczną.

g) Plany odnowy miejscowości posiadały w 2018 roku następujące sołectwa: Lisków, Lisów – Rzgów, Pyczek, Koźlątków, Zakrzyn, Żychów, Budy Liskowskie I, Strzałków, Małgów oraz Ciepielew.

W ramach bieżącej działalności odbyły się tutaj zawody wędkarskie, warsztaty kulinarne, warsztaty regionalnych ozdób świątecznych, rajdy rowerowe, wyjazdy edukacyjne

poza Gminę Lisków, zjazdy rodzinne organizowane przez lokalne stowarzyszenia czy grupy odnowy, festyny rodzinne.

W ramach aktywności kół poddano rewitalizacji pomieszczenia w Liskowie, Pyczku, Żychowie i Ciepielewie.

h) Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lisków na lata 2016 – 2020 przyjęta Uchwałą Nr XXV/185/2016 Rady Gminy Lisków z dnia 29 grudnia 2016r.

Realizacja Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ma wpływ na wdrożenie w gminie nowego modelu polityki społecznej. Strategia kierunkuje działania władz samorządowych i instytucji opieki społecznej, w tym Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej na pełnienie aktywnej roli w budowaniu nowoczesnego systemu opieki społecznej. Zorientowanie strategii na wybranych grupach socjalnych przez pryzmat działań strukturalnych, inwestycyjnych, rozwojowych, jest najlepszą możliwością poprawy sytuacji wielu osób i rodzin, a także zaktywizowania wielu grup podlegających wykluczeniu społecznemu.

Celem Strategii są systemowe działania długofalowe, polegające na inwestycji w kapitał ludzki, poprawę sytuacji materialnej, działania na rzecz poprawy rynku zatrudnienia, systemu edukacji, mające powiązania ze wzrostem przedsiębiorczości. Strategia jest, zatem instrumentem nowoczesnej polityki społecznej wdrażanej na poziomie lokalnym przez władze samorządowe gminy, aktywizujące organizacje, instytucje i środowiska działające w obszarze pomocy społecznej oraz rozwoju gospodarczego i społecznego.

Kierunki działań poszczególnych systemów zawartych w strategii, pozwalają na dotarcie do najbardziej potrzebujących grup społecznych, zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Strategia oparta jest na partnerstwie lokalnym, jako zasadzie rozwiązywania problemów społecznych mieszkańców gminy, co pozwala na rozwój i pogłębianie współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i samorządem.

W 2018 r. liczba osób, które skorzystały ze świadczeń z zakresu pomocy społecznej wyniosła:

- pomoc społeczna: 350 osób
- świadczenie wychowawcze: 456 rodzin, 720 dzieci
- świadczenie alimentacyjne: 14 rodzin, 18 osób
- stypendia socjalne: 81 osób
- 300+ : 440 rodzin, 645 dzieci
- Liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń: 350 osób

Głównymi przyczynami udzielania świadczeń z pomocy społecznej są: niepełnosprawność, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm. Liczba osób bezdomnych, za których główne miejsce przebywania uznaje się daną gminę – 1 osoba. Odsetek mieszkańców zagrożonych ubóstwem: 6,60 %. Stopa bezrobocia wyniosła 2,7%. Liczba gospodarstw domowych na terenie gminy bez osób pracujących to 30.

Analizując ocenę zasobów za rok 2018 jak i lata poprzednie możemy sformułować poniższe wnioski i rekomendacje:

- Dokonana ocena zasobów pomocy społecznej dowodzi, że działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie przynosi zamierzone efekty.
- Dane liczbowe ukazują, że zarówno skala potrzeb społecznych jak i skala możliwości ich zaspokajania utrzymuje się w zasadzie na niezmiennym poziomie.
- Rok 2019 i lata następne będą dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań oraz podejmowaniem nowych inicjatyw w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, które są niezbędne, by instytucja pomocy społecznej była skuteczna, efektywna i nowoczesna.

Z prognoz demograficznych wynika, że w Gminie Lisków zwiększeniu będzie ulegała liczba mieszkańców, pogorszy się struktura wiekowa i nastąpi wzrost wielkości populacji ludności w wieku poprodukcyjnym. Takie prognozy ukierunkowują cele strategiczne w pomocy społecznej na szeroko rozumianą pomoc osobom w podeszłym wieku. Wielkość zasobów pomocy społecznej oraz stopień realizacji jej zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy uznać za dobry. Problemy związane z bezrobociem, długotrwałą chorobą, niepełnosprawnością bezradnością rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych są ze sobą powiązane i często występują łącznie.

Na podstawie przedstawionych danych i analizy sytuacji wyłaniają się zadania dotyczące zabezpieczenia potrzeby w zakresie pomocy społecznej, szczególnie w odniesieniu do osób w podeszłym wieku, chorych i niepełnosprawnych oraz rodziny poprzez: zwiększenie usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych w miejscu zamieszkania, budowanie systemu wsparcia dla osób starszych poprzez propagowanie wolontariatu, podjęcie działań zmierzających do utworzenia mieszkań chronionych dla osób niepełnosprawnych w celu pozostawienia ich w miejscu zamieszkania. W kolejnych latach należy zwiększyć nakłady finansowe w ramach środków własnych na pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Należy systematycznie podnosić kompetencje kadry pomocy społecznej.

i) Gminny program wspierania rodziny

Gminny program wspierania rodziny został opracowany na lata 2019 - 2021. Program skierowany jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem programu jest:

- pozostanie dziecka w rodzinie biologicznej, które będzie możliwe poprzez realizację następujących zadań: pomoc rodzinom niewydolnym wychowawczo w przezwyciężaniu problemów opiekuńczo-wychowawczych poprzez wspieranie rodziny. Pomoc taką będzie oferował asystent rodziny oraz rodzina wspierająca; zapewnienie dzieciom i młodzieży prawidłowych warunków do życia i rozwoju; zapewnienie wypoczynku dla dzieci w okresie letnim i zimowym jako forma wsparcia dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w ramach realizacji gminnego programu profilaktyki alkoholowej.
- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców z zachowaniem priorytetu prorodzinnych form opieki zastępczej poprzez realizację następujących zadań: zagwarantowanie dzieciom i młodzieży właściwych warunków opiekuńczo-wychowawczych poprzez umieszczenie w placówce opieki najbardziej

zblizonych do środowiska lokalnego lub formach instytucjonalnych, odpowiednio dla diagnozy dziecka, na czas kryzysu rodziny naturalnej; reintegracja rodziny poprzez ponowne podjęcie funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez rodzinę naturalną dziecka po przezwyciężeniu problemów życiowych, stanowiących przyczynę umieszczenia dziecka poza rodziną oraz odtworzenie i wzmocnienie funkcji rodziny.

- zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowej w rodzinach wymagających interwencji poprzez realizację następujących zadań: systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, asystenta rodziny, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym lekarzy, pielęgniarki, policjantów, wsparcie psychologiczne, terapeutyczne i prawne, podejmowanie działań podnoszących kompetencje zawodowe pracowników socjalnych, asystentów rodziny, rodzin wspierających.

Gminny program wspierania rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodziny. Wsparcie rodziny ma opierać się na zasadzie pomocniczości bowiem tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na samodzielne, prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystywaniu własnej aktywności i wewnętrznego potencjału. Tak więc pomoc jest nakierowana w pierwszej kolejności na wykorzystanie zasobów własnych rodziny, a wsparcie instytucjonalne ma być zapewnione w sytuacji ostatecznej.

Z Gminnego programu wspierania rodziny oraz ostatniego sprawozdania z realizacji programu wysuwają się następujące wnioski:

- należy kontynuować zatrudnienie asystenta rodziny, który będzie pracował z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i obejmie je długoterminowym wsparciem,
- potrzebna jest praca psychologa, terapeuty uzależnień oraz radcy prawnego z rodzinami
- ważne jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z zatrudnieniem asystentów rodziny,
- konieczne jest zabezpieczenie środków finansowych na pokrycie wydatków związanych z opieką i wychowaniem dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- ważne jest, aby podnosić kwalifikacje pracowników socjalnych i asystentów rodziny zajmujących się pracą z rodziną.

j) Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Lisków został opracowany na lata 2018 - 2023. Program został wprowadzony Uchwałą Nr XXXVIII/283/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 28 marca 2018r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Lisków na lata 2018-2023.

Program działa w zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemocy, stosującym przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie. Głównymi realizatorami Programu są Urząd Gminy Lisków oraz

Zespół Interdyscyplinarny, w którego skład wchodzi przedstawiciele następujących instytucji: Gminna Komisja Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe.

Celem programu jest zmniejszenie rozmiaru przemocy w rodzinach z terenu Gminy Lisków poprzez:

- a) systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinach,
- b) zwiększenie dostępności pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie i skuteczności ochrony ich praw,
- c) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie,
- d) łączenie i koordynowanie działań lokalnych tj. sektora publicznego i organizacji pozarządowych,
- e) podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- f) podnoszenie kompetencji służb zajmujących się zjawiskiem przemocy w rodzinie.

Cele są realizowane poprzez następujące działania:

- *- uprzedzające* tj. diagnoza, informacja, edukacja kierowane do ogółu mieszkańców gminy, w tym także do osób zajmujących się zawodowo pomaganiem osobom potrzebującym,
- *interwencyjne* tj. opiekuńcze kierowane do osób doznających przemocy w rodzinie, a pouczające i izolujące kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie,
- *wspierająco-terapeutyczne* dla osób uwikłanych w przemoc domową (ofiara, świadek, sprawca),
- *działania edukacyjno - korekcyjne* dla osób funkcjonujących w środowisku dotkniętym przemocą domową.

Założenia programu, przewidywane efekty:

- zmiana postaw, przekonań i zachowań mieszkańców Gminy Lisków wobec zjawiska przemocy,
- promowanie wartości rodziny i wychowania bez przemocy,
- edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie konsekwencji wynikających ze stosowania przemocy w rodzinie.

k) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych należy do zadań własnych gmin i realizowane jest w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, uchwalanego corocznie przez Radę Gminy. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych, jest sporządzony w oparciu o cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016 - 2020.

Merytoryczną podstawą do finansowania zadań z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych są zadania określone w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137) oraz zadania określone w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2018r. poz. 1030 ze zm.). Źródłami pozyskiwania środków finansowych na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i gminnego programu narkomanii, są dochody z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wnoszone przez przedsiębiorców handlujących napojami alkoholowymi. Opłaty te mogą być wykorzystane wyłącznie na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych to przede wszystkim:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób z problemem uzależnień,
- b) współpraca z placówkami leczenia uzależnień, z których korzystają mieszkańcy Gminy Lisków, (członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych przeprowadzili rozmowy interwencyjno-motywuujące do podjęcia leczenia odwykowego z 6 osobami);
- c) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie między innymi poprzez:
 - finansowanie wyjazdów i kolonii z programem socjoterapeutycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i z rodzin gdzie występuje przemoc 30 dzieci.
 - finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych „Zachowaj Zdrowy Styl Życia” dla 100 uczestników,
 - organizowanie spotkań przed świątecznych dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem uzależnień z terenu Gminy Lisków wraz ze słodkim upominkiem dla 90 uczestników,
 - udział dzieci w spotkaniach teatralnych z programem terapeutycznym dla 60 uczestników,
 - współdziałanie w zakresie procedury „Niebieskiej Karty” - 5 rodzin;
 - interwencje wobec przemocy w rodzinie podjętych przez gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych - 3 rodziny.
- d) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych, między innymi poprzez:
 - dofinansowanie realizacji przez nauczycieli programów profilaktycznych dla uczniów w Szkołach Podstawowych oraz Gimnazjum w ramach szkolnego programu profilaktyki,
 - finansowanie programów i zajęć mających na celu kształtowanie właściwych postaw dzieci i młodzieży wobec alkoholu, m.in. poprzez: promowanie zdrowego stylu życia,
 - promowanie/wspieranie/dofinansowanie programów profilaktyki z elementami zajęć sportowych,

- wspieranie kampanii i szkoleń na temat przeciwdziałania przemocy,
- włączanie się w kampanie i akcje profilaktyczne zarówno o charakterze lokalnym jak i ogólnopolskim,
- finansowanie/organizowanie szkoleń dla przedsiębiorców handlujących alkoholem,
- prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych związanych z profilaktyką problemów alkoholowych, obchodów lokalnych dni np. trzeźwości, światowego dnia FAS,
- organizowanie szkoleń członków Komisji i osób aspirujących do pracy w tych strukturach (obowiązek ustawowy),
- organizowanie dla młodzieży, rodziców i nauczycieli szkolnych i pozaszkolnych (środowiskowych) programów profilaktycznych,
- organizowanie dla sprzedawców napojów alkoholowych szkoleń.

Komisja współpracuje z instytucjami w zakresie współrealizacji zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

- Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu,
- Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu,
- Komenda Miejska Policji w Kaliszu,
- Posterunek Policji w Liskowie,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie,
- Urząd Gminy w Liskowie,
- Gminny Ośrodek Kultury w Liskowie,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Liskowie,
- SPZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia w Liskowie,
- Szkoły i inne placówki oświatowe dla których Gmina Lisków jest organem prowadzącym
- Kościół katolicki i inne związki wyznaniowe,
- Organizacje pozarządowe i inne.

Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest koordynowana przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie. Zadania wynikające z Programów realizowane są przez Wójta Gminy Lisków dysponującego środkami finansowymi w ramach Programu.

Obsługę administracyjną i prawną Komisji prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Liskowie. Finansowanie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, realizowane jest przez cały rok kalendarzowy 2018 r. w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Gminy, pozyskiwanych zgodnie z art. 9 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Określa je Plan wydatków opracowany na dany rok, zgodny z projektem budżetu Gminy w dziale 851 – ochrona zdrowia, w rozdziale 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi.

I) Program współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2018 roku.

Program współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w 2018 roku, zwany dalej Programem, został przyjęty Uchwałą nr XXIII/170/2017 Rady Gminy Lisków z dnia 30 października 2017 r.

Celem Programu było określenie czytelnych zasad w zakresie wspierania przez Gminę działań organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Lisków w 2017 roku.

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi realizowana była przede wszystkim w formie zlecenia realizacji zadań publicznych poprzez:

- wspieranie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji,
- powierzanie wykonywania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie ich realizacji.

Zgodnie z postanowieniami Programu zasady współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi w 2018 r. opierały się w pierwszej kolejności na zlecaniu organizcom realizacji zadań gminy, które Program określa jako zagadnienia priorytetowe i odbyło się to po przeprowadzeniu otwartego konkursu ofert lub z pominięciem otwartego konkursu ofert, jeżeli przepisy przewidują inny tryb zlecenia.

W 2018 r. z budżetu Gminy Lisków na realizację Programu współpracy przeznaczono:

- zadania sportowe – 48.000,00 zł.
- zadania w trybie pozakonkursowym – 6.200,00 zł.

Łączna wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu Gminy Lisków na realizację zadań publicznych przez podmioty to: 54.200,00 zł.

Realizacja zadań publicznych po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert:

- Liczba ogłoszonych konkursów: 1
- Liczba zawartych umów: 3
- Liczba beneficjentów zadań: 1

Zawarto umowy z następującymi organizacjami na realizację zadań publicznych w zakresie kultury fizycznej i sportu po przeprowadzeniu otwartych konkursów ofert:

1. Towarzystwo Sportowe „Liskowiak”, – łączna kwota dotacji - 48.000,00 zł na realizację następujących zadań:

* Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez rekrutację oraz szkolenie sportowe dzieci, młodzieży i dorosłych przez organizacje realizujące zadania z zakresu kultury fizycznej pn. „Petanque w Liskowie 2018”.- 7.000,00 zł.

* Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez rozwój sportu (m. in. piłka nożna, piłka koszykowa, piłka siatkowa, lekkoatletyka, tenis stołowy i inne) wśród dzieci, młodzieży i dorosłych pn. „Aktywni Liskowianie 2018” – 40.000,00 zł.

* Upowszechnianie kultury fizycznej poprzez organizację zawodów sportowych na szczeblu gminy, organizację imprez rekreacyjno - sportowych pn. „Turniej tenisa stołowego w Liskowie 2018”- 1.000,00 zł.

Realizacja zadań publicznych z pominięciem otwartych konkursów ofert.

Do Urzędu Gminy w Liskowie w 2018 roku wpłynęło 5 ofert i zostało zawartych 5 umów.

- Oferta Stowarzyszenia „*Mieszkańcy Wsi Nadzież*” na zorganizowanie wyjazdu mieszkańców wsi Nadzież pod nazwą „*Bliżej kultury i ludzi*”. Na to zadanie przeznaczono kwotę **800,00 zł**. Dotację wykorzystano w 100%. Dotacja została wykorzystana i rozliczona prawidłowo.

- Oferta Stowarzyszenia „*Aktywni Rodzice*” na zorganizowanie festynu rodzinnego „*Zakończenie Lata*”. Na to zadanie przeznaczono kwotę **800,00 zł**. Dotację wykorzystano w 100%. Dotacja została wykorzystana i rozliczona prawidłowo.

- Oferta Stowarzyszenia „*Działamy Razem*” w Pyczku na zorganizowanie wyjazdu mieszkańców wsi Pyczek, Madalin, Adelin i Annopol do Zoo -Safari Borysew. Na to zadanie przeznaczono kwotę **800,00 zł**. Dotację wykorzystano w 100%. Dotacja została wykorzystana i rozliczona prawidłowo.

- Oferta Stowarzyszenia „*Aktywni dla Małgowa*” na zorganizowanie „Warsztatów Kulinarynych”. Na to zadanie przeznaczono kwotę **800,00 zł**. Dotację wykorzystano w 100%. Dotacja została wykorzystana i rozliczona prawidłowo.

- Oferta Stowarzyszenia „*Gminne Towarzystwo Dzieci i Osób Niepełnosprawnych w Liskowie*” na wyjazd integracyjny dla dzieci i osób niepełnosprawnych na koncert kolęd w Kaliszu. Na to zadanie przeznaczono kwotę **3 000,00 zł**. Dotację wykorzystano w 100%. Dotacja została wykorzystana i rozliczona prawidłowo.

Zawarto 5 umów na realizację zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert na łączną sumę 6 200,00 zł.

m) Polityka mieszkaniowa w 2018 r.:

Zasoby mieszkaniowe Gminy Lisków – stan w dniu 31.12.2018 r.:

- liczba oddanych do użytku mieszkań komunalnych (nowych): 0
- liczba oddanych do użytku mieszkań komunalnych (wyremontowanych): 0
- liczba osób oczekujących na mieszkanie komunalne: 1
- 15 mieszkań komunalnych zamieszkałych o powierzchni użytkowej łącznie 725,88 m²,
(1 mieszkanie niezamieszkane o powierzchni użytkowej 40 m²)
- Lokale socjalne: 0

Polityka mieszkaniowa Gminy Lisków funkcjonuje w oparciu o następujące uchwały i zarządzenia:

- Uchwała Nr X/80/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lisków na lata 2015-2020.
- Uchwała Nr XI/98/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 29 października 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Nr X/80/2015 Rady Gminy Lisków z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Wieloletniego Programu Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Lisków na lata 2015-2020.

- Zarządzenie Nr 0050/6/2011 Wójta Gminy Lisków z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia stawek czynszu za lokale mieszkalne.
- Zarządzenie Nr 0050/6/2015 Wójta Gminy Lisków z dnia 09.03.2015 r. w sprawie: zmiany Zarządzenia nr 0050/6/2011 Wójta Gminy Lisków z dnia 17 stycznia 2011 r. w sprawie ustalenia wysokości stawek czynszu za lokale mieszkalne.
- Zarządzenie Nr 0050.29.2011 z dnia 12 lipca 2011 r. w sprawie określenia trybu składania wniosków o lokal mieszkalny.
- Uchwała Nr XII/85/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad polityki czynszowej.
- Uchwała Nr XII/86/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lisków.
- Uchwała Nr V/38/2011 Rady Gminy Lisków z dnia 31 marca 2011 r. w sprawie: zmiany Uchwały nr XII/86/2007 Rady Gminy Lisków z dnia 20.12.2007 roku w sprawie: ustalenia zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Lisków.
- Zarządzenie Nr 0050.28.2011 Wójta Gminy Lisków z dnia 08 lipca 2011 r. w sprawie powołania Społecznej Komisji Mieszkaniowej.

n) Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków

W Gminie Lisków obowiązuje Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Lisków przyjęte Uchwałą Nr X/63/99 Rady Gminy Lisków z dnia 28 grudnia 1999 roku w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków. Ponadto na terenie gminy obowiązuje 6 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Aktualnie na terenie gminy Lisków obowiązują następujące akty prawne dotyczące zagospodarowania przestrzennego:

- uchwała Nr IV/28/99 Rady Gminy Lisków z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie zatwierdzenia planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Żychów, Koźlątków, Strzałków,
- uchwała Nr IV/29/99 Rady Gminy Lisków z dnia 15 marca 1999 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w granicach wsi Małgów Kolonia –Józefów,
- uchwała Nr IX/62/99 Rady Gminy Lisków z dnia 25 listopada 1999 roku w sprawie zatwierdzenia zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Lisków, w części dotyczącej rurociągu paliwowego Płock- Ostrów Wielkopolski wraz z infrastrukturą towarzyszącą,
- uchwała Nr XIII/82/2000 Rady Gminy Lisków z dnia 20 lipca 2000 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów eksploatacji kruszyw we wsiach: Swoboda, Józefów w gminie Lisków,

- uchwała Nr V/24/2003 Rady Gminy Lisków z dnia 21 marca 2003 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego w miejscowości Lisków,
- uchwała Nr XV/72/2004 Rady Gminy Lisków z dnia 30 czerwca 2004 roku w sprawie zatwierdzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w Liskowie.

Ww. miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego stanowią prawo miejscowe, w oparciu o które realizowana jest zabudowa na terenie objętym granicami tych planów.

o) Gminny Program Opieki nad Zabytkami

Zabytki nieruchome wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

Na terenie gminy Lisków znajduje się 10 zabytków wpisanych do rejestru zabytków, 108 zabytków nieruchomych, wpisanych do gminnej ewidencji zabytków, oraz 1 stanowisko wpisane do rejestru zabytków archeologicznych i objętych strefą konserwatorską. Są to jedne z najcenniejszych elementów krajobrazu kulturowego na terenie gminy. Obiekty te objęte są wszelkimi rygorami prawnymi wynikającymi z treści odpowiednich aktów prawnych, w tym przede wszystkim – rygorami ochrony konserwatorskiej, wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie działania podejmowane przy tego typu obiektach wymagają pisemnego pozwolenia właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Do rejestru zabytków wpisano te najcenniejsze:

- **miejscowość Lisków:**

- kościół par. pw. Wszystkich Świętych, 1899 – 1901, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- cmentarz kościelny, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- ogrodzenie z bramą, k. XIX w, nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- plebania, 2 poł. XIX w., nr rej.: 245/Wlkp/A z 21.10 2005
- Dom Ludowy, ob. Bank ul. Blizińskiego 42, 1908, nr rej.: 244/Wlkp/A z 14.09.2005
- szkoła rolnicza, ob. Gimnazjum, ul. Blizińskiego 44a, 1913, nr rej.: 84/Wlkp/A z 26.02.2002
- sierociniec, ob. Dom Dziecka, ul. Blizińskiego 96, 1932, nr rej.: 243/Wlkp/A z 1.08.2005

- **miejscowość Strzałków:**

- kościół fil. pw. NMP, drewn., 1754, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010,
- dzwonnica, drewn., 1751, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010,
- dawny cmentarz przy kościele, pocz. XVII w, nr rej.: 829/Wlkp/A z 24.09.1930 i z 6.12.2010.

Zakres gminnej ewidencji zabytków:

- zabytki nieruchome wpisane do rejestru;
- inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków;
- stanowiska archeologiczne;
- historyczne układy ruralistyczne wsi, historyczne układy urbanistyczne miasta;

- inne zabytki nieruchome wyznaczone przez prezydenta miasta (burmistrza, wójta) w porozumieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

p) Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2018 roku

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2018 roku przyjęty Uchwałą NR XXXVIII/279/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 28 marca 2018 r. w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2018 r. – Program na rok 2018 podjęty w celu realizacji zadań wynikających z ustawy o ochronie zwierząt z dnia 21 sierpnia 1997 r.

Na koniec roku 2018 w schronisku przebywało 9 psów wyłapanych z terenu Gminy Lisków. Koszty realizacji Programu, w tym koszty utrzymania zwierząt w schronisku, wyniosły w 2018 r. 43 700 złotych.

VI. Realizacja uchwał rady gminy

Stosownie do art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt Gminy jest organem wykonawczym, do którego zadań należy m.in. wykonywanie Uchwał Rady Gminy. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt Gminy Lisków przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy Lisków w 2018 r. w sposób określony uchwałami.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt Gminy zgodnie z art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Wielkopolski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej, wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej, zaś uchwały stanowiące akt prawa miejscowego były publikowane w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego. W 2018 roku Rada Gminy Lisków obradowała na 11 sesjach, w tym 3 sesje w nowej kadencji 2018 - 2023. Liczba podjętych uchwał wynosiła 97, w tym 36 w nowej kadencji 2018 - 2023.

Poszczególne komisje stałe Rady Gminy obradowały w następujący sposób:

- Komisja Rewizyjna odbyła 1 posiedzenie w dniu 8 maja 2018 roku. Postępowania kontrolne wynikające z Planu Pracy Komisji Rewizyjnej dotyczyły:

1. Kontroli oceny wykonania budżetu Gminy za 2017 rok.
2. Kontroli dokumentacji związanej z prowadzonymi inwestycjami w 2017 roku.

Komisja Rewizyjna poddała kontroli i ocenie następujące zagadnienia:

- wykonanie dochodów budżetu,
- wykonanie wydatków budżetowych,
- stopień realizacji wydatków majątkowych,
- wybrane zagadnienia dotyczącą realizowanych zadań inwestycyjnych w 2017 roku.

- Komisja Budżetu, Rolnictwa i Handlu odbyła 9 posiedzeń (w tym 4 wspólne posiedzenia z innymi komisjami, w tym 2 posiedzenia w nowej kadencji 2018 - 2023).
- Komisja Ładu, Porządku, Bezpieczeństwa Publicznego odbyła 9 posiedzeń (w tym 4 wspólne posiedzenia, w tym 2 posiedzenia w kadencji 2018 - 2023).
- Komisja Oświaty, Kultury, Zdrowia i Spraw Socjalnych odbyła 7 posiedzeń (z czego 4 posiedzenia wspólne);
- Komisja Statutowa - powołana doraźnie w sprawie wypracowania projektu Statutu Gminy Lisków, w roku 2018 odbyła 2 posiedzenia. Na posiedzeniach w 2018 roku Komisja Statutowa zajmowała się opracowaniem, omówieniem i przyjęciem propozycji zmian do projektu Statutu Gminy Lisków.

W nowej kadencji 2018 -2023 powołano nowe komisje;

- Komisję Oświaty, Kultury i Sportu, która w 2018 roku odbyła 2 posiedzenia.
- Komisję Zdrowia i Spraw Socjalnych, która odbyła również 2 posiedzenia.
- Komisję Skarg, Wniosków i Petycji, która została powołana przez Radę Gminy Lisków na I sesji w dniu 21 listopada 2018 roku. Przedmiotem działania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji jest wstępne rozpatrywanie przekazanych przez skarg, wniosków i petycji wpływających od mieszkańców Gminy i podmiotów działających na terenie Gminy. Komisja w roku 2018 nie odbyła żadnego posiedzenia.

W 2018 roku Rada Gminy Lisków w dniu 29 listopada podjęła Uchwałę Nr II/14/2018 w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami sołectw Gminy Lisków w sprawie projektów Statutów Sołectw. Zgodnie z Zarządzeniem Wójta Gminy Lisków z dnia 06.12.2018 r w dniach od 14.12.2018 r. do 21.12.2018 r. zostały przeprowadzone konsultacje społeczne, których przedmiotem były projekty statutów następujących sołectw: Annopol, Budy Liskowskie I, Budy Liskowskie II, Ciepielew, Chrusty, Józefów, Koźlątków, Lisków, Lisków- Rzgów, Madalin, Małgów, Nadziej, Pyczek, Strzałków, Swoboda, Trzebienie, Wygoda, Zakrzyn, Zakrzyn-Kolonia, Żychów. Celem konsultacji społecznych było poznanie opinii mieszkańców sołectw Gminy Lisków, przyjmowanie uwag i wniosków mieszkańców do projektów statutów sołectw. Konsultacje zostały przeprowadzone poprzez składania wniosków i uwag w formie pisemnej, za pośrednictwem sołtysów, poczty tradycyjnej lub przesłanych drogą elektroniczną na adres urzędu.

Projekty statutów poszczególnych sołectw zostały wyłożone do publicznego wglądu: w sekretariacie, na stronie internetowej, u sołtysów sołectw. W terminie przewidzianym na konsultacje mieszkańcy sołectw nie wnieśli uwag czy swych propozycji do przedstawionych projektów statutów sołectw.

W roku 2011 Uchwałą Nr VIII/57/2011 Rada Gminy Lisków określiła tryb i szczegółowe kryteria realizacji zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. Uchwała określa tryb i szczegółowe kryteria oceny wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej. W ramach inicjatywy lokalnej mieszkańcy Gminy Lisków bezpośrednio, bądź za pośrednictwem organizacji pozarządowych lub podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, mogą złożyć wniosek o realizację zadania publicznego na terenie Gminy Lisków. Wniosek o realizację inicjatywy lokalnej składany jest do Wójta

Gminy w terminie do 30 maja każdego roku. W 2018 roku nie złożono wniosków o realizację zadania publicznego w ramach inicjatywy lokalnej.

Wszystkie uchwały zostały przez organ wykonawczy Gminy wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa. Szczegółowy sposób wykonania uchwał zawiera poniższa tabela.

Rejestr Uchwał Rady Gminy Lisków w 2018 r.

l.p.	Numer i data podjęcia	w sprawie	sposób wykonania
1.	XXXVII/269/2018 28.02.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
2.	XXXVII/270/2018 28.02.2018r.	zaciągnięcie pożyczki z budżetu państwa na wyprzedające finansowanie inwestycji „Przebudowa drogi gminnej w m. Lisków, ul. Słoneczna”, realizowanej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.	zrealizowano - Wójt Gminy
3.	XXXVII/271/2018 28.02.2018r.	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Małgów.	wykonano - Wójt Gminy
4.	XXXVII/272/2018 28.02.2018r.	wyrażenia zgody na zbycie w trybie bezprzetargowym nieruchomości gruntowej położonej w miejscowości Zakrzyn.	wykonano - Wójt Gminy
5.	XXXVII/273/2018 28.02.2018r.	zmiany uchwały Nr IV/30/2011 Rady Gminy Lisków z dnia 21 lutego 2011r. w sprawie ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla dyrektorów, wicedyrektorów szkół oraz nauczycieli pełniących obowiązki w ich zastępstwie , ustalenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli realizujących w ramach stosunku pracy obowiązki określone dla stanowisk o różnym tygodniowym obowiązkowym wymiarze godzin oraz ustalenia tygodniowego obowiązkowego	wykonano - Wójt Gminy

		wymiaru godzin zajęć pedagogów, psychologów i logopedów zatrudnionych w jednostkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Lisków.	
6.	XXXVII/274/2018 28.02.2018r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. „Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania I piętra budynku Szkoły Podstawowej w Liskowie z przeznaczeniem na Regionalną Izbę Pamięci oraz przebudowę klatki schodowej”.	wykonano - Wójt Gminy
7.	XXXVII/275/2018 28.02.2018r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	wykonano - Wójt Gminy
8.	XXXVIII/276/2018 28.03.2018r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	wykonano - Wójt Gminy
9.	XXXVIII/277/2018 28.03.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	wykonano - Wójt Gminy
10.	XXXVIII/278/2018 28.03.2018r.	nie wyrażenia zgody na wyodrębnienie funduszu sołeckiego w 2019roku.	wykonano - Wójt Gminy
11.	XXXVIII/279/2018 28.03.2018r.	programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Lisków w 2018 roku.	zrealizowano - Wójt Gminy
12.	XXXVIII/280/2018 28.03.2018r.	zasad udzielania i rozmiaru obniżek tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin dla dyrektorów, wicedyrektorów oraz określenia tygodniowego obowiązkowego wymiaru godzin zajęć nauczycieli szkół niewymienionych art. 42 ust. 3 ustawy z dn. 26.01.1982r. Karta Nauczyciela.	zrealizowano - Wójt Gminy
13.	XXXVIII/281/2018 28.03.2018r.	ustalenia wysokości opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego w oddziałach przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych dla których organem prowadzącym	zrealizowano - Wójt Gminy

		jest Gmina Lisków.	
14.	XXXVIII/282/2018 28.03.2018r.	wyrażenia zgody na nabycie nieruchomości gruntowych położonych w Liskowie	zrealizowano - Wójt Gminy
15.	XXXVIII/283/2018 28.03.2018r.	przyjęcia „Gminnego Programu przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar w Rodzinie na terenie Gminy Lisków na lata 2018-2023”.	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
16.	XXXVIII/284/2018 28.03.2018r.	szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności przez osoby bezdomne za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych.	zrealizowano - Wójt Gminy
17.	XXXVIII/285/2018 28.03.2018r.	zmiany uchwały Nr XXVIII/203/2013 Rady Gminy Lisków z dnia 29.10.2013r. w sprawie uchwalenia regulaminu przyznawania stypendiów dla uczniów z budżetu Gminy Lisków.	wykonano - Wójt Gminy
18.	XXXVIII/286/2018 28.03.2018r.	podziału Gminy Lisków na okręgi wyborcze, ustalenia ich granic i numerów oraz liczby radnych wybieranych w każdym okręgu wyborczym .	zrealizowano - Wójt Gminy
19.	XXXVIII/287/2018 28.03.2018r.	przystąpienia Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie do projektu konkursowego oraz zaakceptowanie przez jednostkę samorządu terytorialnego planowanej operacji pn. „Wyposażenie Gminnego Ośrodka Kultury w Liskowie w ramach działania „Podstawowe usługi i odnowa wsi na obszarach wiejskich „objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014—2020.	zrealizowano - Wójt Gminy
20.	XXXIX/288/2018 26.04.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
21.	XXXIX/289/2018 26.04.2018r.	ustalenia stałych obwodów głosowania na obszarze Gminy Lisków, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych.	zrealizowano - Wójt Gminy
22.	XXXIX/290/2018	wyrażenia zgody na nabycie	zrealizowano - Wójt Gminy

	26.04.2018r.	nieruchomości gruntowej położonej w Liskowie	
23.	XXXIX/291/2018 26.04.2018r.	przyjęcia „Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych dla Gminy Lisków na lata 208-2020”.	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
24.	XXXIX/292/2018 26.04.2018r.	powierzenia Gminie Małanów do prowadzenia zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na prowadzeniu dziennego ośrodka wsparcia – środowiskowego domu samopomocy.	zrealizowano - Wójt Gminy
25.	XXXIX/293/2018 26.04.2018r.	zaciągnięcia kredytu długoterminowego.	zrealizowano Wójt Gminy
26.	XL/294/2018 20.06.2018r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	zrealizowano - Wójt Gminy
27.	XL/295/2018 20.06.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
28.	XL/296/2018 20.06.2018r.	zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Instytucji Kultury w Liskowie	zrealizowano - Wójt Gminy
29.	XL/297/2018 20.06.2018r.	zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Liskowie	zrealizowano - Wójt Gminy
30.	XL/298/2018 20.06.2018r.	uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Liskowie	zrealizowano - Wójt Gminy
31.	XL/299/2018 20.06.2018r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. „Program edukacji zdrowotnej, wykrywania zakażeń HBV i HCV oraz szczepień przeciwko WZW typ B na terenie Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”.	zrealizowano - Wójt Gminy
32.	XL/300/2018 20.06.2018r.	przekazania projektu regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Lisków do organu	zrealizowano - Przewodniczący Rady Gminy

		regulacyjnego.	
33.	XL/301/2018 20.06.2018r.	pozbawienia kategorii drogi gminnej.	zrealizowano - Wójt Gminy
34.	XL/302/2018 20.06.2018r.	przekazania uchwały w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Lisków do zaopiniowania jednostkom pomocniczym z terenu Gminy Lisków	zrealizowano - Rada Gminy
35.	XL/303/2018 20.06.2018r.	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia w sprawie wspólnej realizacji projektu pn. „Program profilaktyki nowotworów skóry w Aglomeracji Kalisko-Ostrowskiej”.	zrealizowano - Wójt Gminy
36.	XL/304/2018 20.06.2018r.	wyrażenia zgody na przystąpienie do realizacji projektu oraz wniesienia wkładu własnego do projektu pt. „Kalisicy niepełnosprawni pełnosprawni na lokalnym rynku pracy” nr projektu: RPWP.-07.02-30-0004/17 współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.	zrealizowano - Wójt Gminy
37.	XL/305/2018 20.06.2018r.	rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Lisków za 2017r.	zrealizowano - Wójt Gminy
38.	XL/306/2018 20.06.2018r.	udzielenia absolutorium dla Wójta Gminy Lisków z tytułu wykonania budżetu za 2017rok.	udzielono absolutorium za 2017 r.
39.	XLI/307/2018 06.07.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
40.	XLII/308/2018 10.08.2018r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	zrealizowano - Wójt Gminy
41.	XLII/309/2018 10.08.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy

42.	XLII/310/2018 10.08.2018r.	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kaliskiemu.	zrealizowano - Wójt Gminy
43.	XLIII/311/2018 07.09.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
44.	XLIII/315/2018 07.09.2018r.	ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych	zrealizowano - Wójt Gminy
45.	XLIV/317/2018 11.10.2018r.	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	zrealizowano - Wójt Gminy
46.	XLIV/318/2018 11.10.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
47.	XLIV/319/2018 11.10.2018r.	Statutu Gminy Lisków	zrealizowano - Wójt Gminy
48.	XLIV/320/2018 11.10.2018r.	udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Kaliskiemu	zrealizowano - Wójt Gminy
49.	XLIV/321/2018 11.10.2018r.	powierzenia Miastu Kalisz zadania publicznego z zakresu aktualizacji ewidencji dróg i obiektów mostowych	zrealizowano - Wójt Gminy
50.	XLIV/322/2018 11.10.2018r.	powołania komisji rehabilitacyjnej	zrealizowano - Wójt Gminy
51.	XLIV/323/2018 11.10.2018r.	zaciągnięcia pożyczki z budżetu państwa na wyprzedające finansowanie inwestycji „Poprawa systemu gospodarki wodno- ściekowej na terenie Gminy Lisków” realizowanej w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.	zrealizowano - Wójt Gminy
52.	XLIV/324/2018 11.10.2018r.	wyrażenia zgody na ponowne wyzdierżawienie na okres 3 lat w trybie bezprzetargowym nieruchomości- działek oznaczonych ewidencyjnie nr 899/1, 899/2, 899/3, 899/4, 899/5, 856/1, 856/2, 455/2 oraz części działek nr 423/13, 423/14 położonych w Liskowie	zrealizowano - Wójt Gminy
53.	XLIV/325/2018 11.10.2018r.	wyrażenia zgody na zawarcie kolejnej umowy najmu na okres 3 lat w trybie bezprzetargowym lokalu użytkowego położonego w Liskowie przy ul. Ogrodowej 5.	zrealizowano - Wójt Gminy

54.	XLIV/326/2018 11.10.2018r.	udzielenia dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków, położonym na terenie Gminy Lisków	zrealizowano - Wójt Gminy
55.	XLIV/327/2018 11.10.2018r.	zaciągnięcia kredytu długoterminowego	zrealizowano - Wójt Gminy
56.	XLV/328/2018 08.11.2018r.	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
57.	XLV/329/2018 08.11.2018r.	uchwalenia Programu współpracy Gminy Lisków z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2018r. poz. 450) na 2019 rok.	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
58.	XLV/330/2018 08.11.2018r.	zatwierdzenia zmiany planu finansowego Zakładowego Funduszu Aktywności Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda” na 2018r.	zrealizowano - Wójt Gminy
59.	I/1/2018 21.11.2018	powołania Komisji Skrutacyjnej dla przeprowadzenia głosowania nad wyborem Przewodniczącego i dwóch Wiceprzewodniczących Rady Gminy Lisków.	zrealizowano – Rada Gminy
60.	I/2/2018 21.11.2018	wyboru Przewodniczącego Rady Gminy Lisków	zrealizowano – Rada Gminy
61.	I/3/2018 21.11.2018	wyboru dwóch Wiceprzewodniczących Rady Gminy Lisków	zrealizowano – Rada Gminy
62.	I/4/2018 21.11.2018	powołania stałych komisji Rady Gminy Lisków, ustalenia przedmiotu działania oraz ich składów osobowych	zrealizowano – Rada Gminy
63.	I/5/2018 21.11.2018	wyboru przewodniczących stałych komisji Rady Gminy Lisków	zrealizowano – Rada Gminy
64.	I/6/2018 21.11.2018	powołania Komisji Rewizyjnej i wyboru Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej	zrealizowano – Rada Gminy
65.	I/7/2018 21.11.2018	powołania Komisji Skarg, Wniosków i Petycji oraz wyboru Przewodniczącego	zrealizowano – Rada Gminy

		Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	
66.	II/8/2018 29.11.2018	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	zrealizowano - Wójt Gminy
67.	II/9/2018 29.11.2018	zmiany uchwały budżetowej na 2018rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
68.	II/10/2018 29.11.2018	określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości na rok 2019.	zrealizowano - Wójt Gminy
69.	II/11/2018 29.11.2018	obniżenia średniej ceny skupu żyta.	zrealizowano - Wójt Gminy
70.	II/12/2018 29.11.2018	określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych na 2019 rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
71.	II/13/2018 29.11.2018	opłaty od posiadanych psów na 2019 rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
72.	II/14/2018 29.11.2018	przeprowadzenia konsultacji społecznych z mieszkańcami sołectw Gminy Lisków w sprawie projektów statutów sołectw.	zrealizowano - Wójt Gminy
73.	II/15/2018 29.11.2018	ustalenia wysokości wynagrodzenia Wójta Gminy Lisków	zrealizowano - Przewodniczący Rady
74.	II/16/2018 29.11.2018	powołania członków Rady Społecznej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Gminnego Ośrodka Zdrowia w Liskowie.	zrealizowano -Wójt Gminy
75.	II/17/2018 29.11.2018	powierzenia reprezentowania Gminy Lisków w Zgromadzeniu Związku Komunalnego Gmin „Czyste Miasto Czysta Gmina”	zrealizowano -Wójt Gminy
76.	II/18/2018 29.11.2018	zmiany uchwały w sprawie zlecenia Komisji Rewizyjnej przeprowadzenia czynności kontrolnych w zakresie skarg i na działalności Wójta Gminy Lisków związana z postępowaniem rozgraniczeniowym nieruchomości.	zrealizowano - Przewodniczący Rady
77.	III/19/2018 19.12.2018	zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	zrealizowano - Wójt Gminy

78.	III/20/2018 19.12.2018	zmiany uchwały budżetowej na 2018 rok.	zrealizowano - Wójt Gminy
79.	III/21/2018 19.12.2018	zatwierdzenia Planów Pracy Komisji Stałych Rady Gminy Lisków	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
80.	III/22/2018 19.12.2018	zatwierdzenia planu finansowego Zakładowego Funduszu Aktywności Zakładu Aktywności Zawodowej „Swoboda”	zrealizowano - Wójt Gminy
81.	III/23/2018 19.12.2018	przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2019rok – programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych.	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
82.	III/24/2018 19.12.2018	przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na 2019 rok - programu wchodzącego w skład Gminnej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych.	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
83.	III/25/2018 19.12.2018	zamiaru przekształcenia Szkoły Podstawowej im. Józefa Wybickiego w Liskowie poprzez zmianę siedziby	zrealizowano - Wójt Gminy
84.	III/26/2018 19.12.2018	regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków obowiązującego na terenie Gminy Lisków	zrealizowano - Wójt Gminy
85.	III/27/2018 19.12.2018	uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019-2021	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
86.	III/28/2018 19.12.2018	ustalenia diety dla sołtysów Gminy Lisków	zrealizowano - Wójt Gminy
87.	III/29/2018 19.12.2018	zasad przyznawania i wysokości diet radnych Rady Gminy Lisków	zrealizowano - Wójt Gminy
88.	III/30/2018 19.12.2018	uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Lisków na lata 2018-2032.	zrealizowano - Wójt Gminy
89.	III/31/2018 19.12.2018	uchwały budżetowej na 2019 rok.	zrealizowano - Wójt Gminy

90.	III/32/2018 19.12.2018	ustalenia kwoty kryterium dochodowego do wysokości której nie żąda się zwrotu wydatków za udzielony posiłek albo świadczenia rzeczowe w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019 – 2023”	zrealizowano - Wójt Gminy
91.	III/33/2018 19.12.2018	podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do przyznawania nieodpłatnie pomocy w formie świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności dla osób objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.	zrealizowano - Wójt Gminy
92.	III/34/2018 19.12.2018	ustanowienia wieloletniego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Gminny program dożywiania na lata 2019-2023”.	w trakcie realizacji - Wójt Gminy
93.	III/35/2018 19.12.2018	sprostowania oczywistej omyłki pisarskiej uchwale Nr II/11/2018 Rady Gminy Lisków z dnia 29 listopada 2018r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta.	zrealizowano - Wójt Gminy

VII. Podsumowanie

Rok 2018 był wyjątkowy dla Gminy Lisków, zwłaszcza pod względem zrealizowanych inwestycji. Rok 2018 to też zwieńczenie trzeciej kadencji mojej pracy na stanowisku Wójta Gminy Lisków. Wszystko co zrealizowaliśmy przez te lata było poszukiwaniem odpowiedzi na potrzeby i oczekiwania mieszkańców naszej gminy. Każde z tych działań to efekt współpracy, aktywności i zainteresowania władz gminy, w tym także indywidualnie zaangażowanych postaw radnych, sołtysów oraz przedstawicieli pozostałych instytucji życia publicznego.

Pozyskane środki finansowe dostępne w ramach różnorodnych programów unijnych miały być warunkiem osiągnięcia satysfakcji lokalnego społeczeństwa, a nie celem samym w sobie. Stąd w odpowiedzi na głosy mieszkańców rozbudowaliśmy sieć kanalizacyjną, remontowaliśmy system uzdatniania wody, budowaliśmy przydomowe oczyszczalnie ścieków, modernizowaliśmy drogi, remontowaliśmy świetlice wiejskie, budynki użyteczności publicznej, prowadziliśmy termomodernizację tych obiektów. Wśród wspieranych z funduszy europejskich i krajowych były także imprezy kulturalne, plenery malarskie, czy poprawa dostępu mieszkańców Gminy i najważniejszych instytucji do szerokopasmowego Internetu. Naszym zadaniem priorytetowym była niewątpliwie infrastruktura drogowa. Na terenie całej gminy dzięki środkom zewnętrznym oraz własnym, wybudowaliśmy, przebudowaliśmy i zmodernizowaliśmy 73,92 km dróg, z czego nasze drogi gminne to 55,10 km. W trakcie prac poprawiono nawierzchnie asfaltowe, budując przy części z nich chodniki i oświetlenie. Powstały parkingi przy cmentarzu, hali sportowo-widowiskowej i Gminnym Ośrodku Kultury w Liskowie, najprężniej działającym w powiecie kaliskim. Z budżetu gminy przeznaczaliśmy na wyżej wymienione zadania 16 mln zł czyli największą kwotę inwestycyjną. Bezpieczeństwo mieszkańców a także estetykę wielu wsi podniosły inwestycje w budowę chodników. Wykonaliśmy ich około 17 km, a w perspektywie są kolejne.

Korzystając ze wsparcia środków unijnych samorząd powiatowy i wojewódzki przebudował na terenie naszej gminy łącznie 32,20 km dróg powiatowych i wojewódzkich, w tym w ramach ogromnie ważnego scalania gruntów (środki z Unii europejskiej) w miejscowościach Strzałków i Chrusty wybudowano 3,66 km nowych dróg o nawierzchni tłuczniowej oraz przebudowano 14,53 km dróg o nawierzchni tłuczniowej oraz 0,75 km dróg o nawierzchni asfaltowej.

Dbając o warunki socjalno-bytowe mieszkańców oraz warunki w rolnictwie szczególnie w gospodarstwach hodowlanych, modernizowaliśmy system dostawy wody. Remontowana sieć wodociągowa została połączona w całość, co gwarantuje dostawy mimo awarii w jednej w dwóch stacji. Ponadto wszystkie Stacje Uzdatniania Wody dzięki pozyskaniu środków unijnych przeszły gruntowne remonty, a w 2018 roku zapewniliśmy niezależne zasilanie agregatem prądotwórczym, zaś wykonany odwiert nr 2 w Liskowie stał się w pełni eksploatowaną studnią. Wydatki na ten cel w latach 2007-2018 wyniosły blisko 3 mln zł.

Zadania z gospodarki ściekowej to nie tylko troska o mieszkańców tu i teraz, to także troska o czyste środowisko dla kolejnych pokoleń. W Liskowie, i Żychowie i Nadzieży wybudowaliśmy sieć kanalizacji sanitarnej, a tam gdzie nie ma sieci kanalizacyjnej

wybudowaliśmy przydomowe oczyszczalnie ścieków. Ta ogromna inwestycja prowadzona była w pionierskim programie z udziałem dotacji PROW (Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich), co w efekcie przyniosło wybudowanie 444 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków. Łącznie z remontem oczyszczalni ścieków realizowanym od 2016 r., przeznaczaliśmy na te inwestycje prawie 10 mln zł.

Chcąc zapewnić na wysokim poziomie najlepsze warunki nauki najmłodszego pokolenia, gwarantując komfort i bezpieczeństwo dzieciom i młodzieży, a także pracownikom placówek, wyremontowaliśmy wszystkie budynki szkolne – w ramach inwestycji termomodernizacyjnych rządowych (GIS) bądź unijnych. Zaś dla prowadzenia zajęć pozalekcyjnych a także indywidualnego realizowania pasji i zainteresowań wykorzystujemy multifunkcyjną halę sportowo-widowską, wybudowaną w 2007 r. również dzięki wsparciu zewnętrznemu ze środków krajowych. Pobudowaliśmy przy każdej szkole boiska sportowe, place zabaw, a także pojawiły się siłownie zewnętrzne czy inne tereny rekreacyjne. W inwestycje w oświatę, ale także rekreację sportową, zainwestowaliśmy około 10,6 mln zł. Nie żałujemy sił i środków na organizację zajęć wyrównawczych, dydaktycznych, sportowych (pływanie) i rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych oraz gimnazjum, na które przeznaczaliśmy prawie 1,5 mln zł i na które wciąż pozyskujemy środki zewnętrzne.

Na przełomie tych lat udało nam się wyremontować wszystkie obiekty użyteczności publicznej. Zainwestowana kwota w wysokości 6,6 mln zł świadczy o naszej szczególnej trosce i jest realną odpowiedzią na lokalne wnioski i zapotrzebowania w utrzymanie, modernizację budynków użyteczności publicznej. Mamy tu na myśli ośrodek zdrowia, strażnice i świetlice wiejskie, wszystkie budynki szkół, ośrodki kultury w Liskowie i Małgowie oraz komunalne budynki mieszkalne. Wszystkie te inwestycje są także wyrazem troski o wszystkich mieszkańców naszych wsi. Znajdują tutaj miejsce dzieci, młodzież, Ochotnicze Straże Pożarne, Koła Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenia oraz mieszkańcy każdej z tych miejscowości. Chcemy, żeby poczuli się oni gospodarzami tych obiektów ale jednocześnie sami inicjowali aktywność wokół nich. Jako jednej z trzech gmin w powiecie udało nam się utworzyć podstawę pogotowia ratunkowego. Wspieramy również finansowo konserwacje i remonty obiektów zabytkowych takich jak kościoły czy przydrożne figurki.

Przeprowadzona została renowacja ołtarza bocznego Matki Boskiej Nieustającej Pomocy i św. Józefa w Kościele Parafialnym w Liskowie, przy wykorzystaniu środków własnych i dotacji z Urzędu Marszałkowskiego i Gminy Lisków. Nasza parafia dwukrotnie pozyskała dotację z Urzędu Marszałkowskiego. Parafia pozyskała również środki finansowe z dotacji Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w ramach WRPO i Powiatu Kaliskiego na remont i termomodernizację budynku plebanii.

Parafia Strzałków również otrzymała dofinansowanie z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 - 2013 w ramach rozwoju kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego na kompleksowe prace budowlane zabytkowego kościoła drewnianego w Strzałkowie. Inwestorem była Diecezja Kaliska. Dzięki dotacji z gminy, ołtarz w Kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Strzałkowie został poddany renowacji.

Na terenie naszej Gminy prężnie działają stowarzyszenia, które realizują przy pomocy środków samorządowych – krajowych i gminnych - zadania w sferze publicznej. Działalność stowarzyszeń to przede wszystkim działalność statutowa oraz działalność mająca na celu kultywowanie tradycji oraz integrację mieszkańców poprzez między innymi: organizację pikników i festynów, rajdów rowerowych, warsztatów kulinarnych, spotkań świątecznych, organizacja zajęć, turniejów i imprez sportowych oraz dbałość o obiekty użyteczności publicznej. Natomiast najstarszymi stowarzyszeniami, które niezawodnie funkcjonują w naszej gminie są Ochotnicze Straże Pożarne. Ich aktywność to nie tylko zaangażowanie w działalność strażacką dla ratowania ludzkiego życia i mienia ale także pomoc w organizacji imprez kulturalnych i sportowych. Zawsze dbamy o to aby jednostki były wyposażone w niezbędny sprzęt. Corocznie pozyskujemy i przekazujemy środki na dofinansowanie zakupu sprzętu ratowniczo – gaśniczego i remont strażnic. Natomiast wszystkie jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych zostały wyposażone w latach 2007-2018 w samochody pozwalające brać udział w poza bojowych działaniach OSP. Wartym podkreślenia jest działalność Stowarzyszenia Dzieci i Osób Niepełnosprawnych, które robi naprawdę wiele dobrego dla osób dotkniętych przez los oraz prowadzi Zakład Rehabilitacji służący chorym nie tylko z Gminy Lisków.

Zadania opiekuńcze nad częścią mieszkańców realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, obsługuje on program 500+, świadczenia rodzinne, alimentacyjne, udziela pomocy społecznej, obsługuje działania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Ośrodek dodatkowo realizuje wiele projektów unijnych skierowanych dla osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, seniorów, w tym na przykład utworzenie i funkcjonowanie w Gminie Lisków „Klubu Seniora”, na co otrzymaliśmy środki finansowe z WRPO.

Tak szerokie inicjatywy w naszej gminie to także potwierdzenie otwartości władz na propozycje dotacji zewnętrznych. Budowy, zakup sprzętu, organizacja imprez odbywały się przy zaangażowaniu środków m.in. Unii Europejskiej oraz z innych środków krajowych. Nasza aktywność pozwoliła do każdej wydatkowanej na inwestycję złotówki z budżetu dołożyć drugą pochodzącą z wyżej wymienionych źródeł. Posiadając tak bogate doświadczenie inwestycyjne nie spoczniemy na laurach i kolejne lata przyniosą jeszcze wiele pożytecznych inicjatyw dla naszej gminy.

Wójt Gminy Lisków
/-/ Maria Krawiec